

بانک

د افغانستان بانک میاشتني

څوارلسم کال، ۱۵۷ ګنه د ۱۳۹۹ د چنګکابن میاشت

صندوق بین المللی پول و تداوم حمایت از تقویت اقتصادی افغانستان

هموطنان ګرامی!

بېرق ملی، سرود ملی و پول ملی ارزش های ملی ما هستند

د افغانستان بانک خبر تیا!

د مخکینی خبر تیا په تعقیب، د افغانستان بانک یو خل بیا درنو هپوادوالو ته خبر ورکوي چې په مرکز او یو شمېر ولايتو奴 کې څینې و ګړي لا هم د فورکس د آنلاين سوداګرۍ په نوم مالي معاملې ترسره کوي. د افغانستان بانک تر اوسه هېڅ و ګړي یا شرکت ته د فورکس آنلاين فعالیتونو جواز صادر کړي نه دي او په دې برخه کې ټول فعالیتونه غیر قانوني دي. له کومه چې د دغه و ګړو او شرکتونو سره معاملې بې خطره نه دي او د هپوادوالو لپاره مالي زیانونه رامنځ ته کوي، د افغانستان بانک له درنو هپوادوالو خخه په کلکه غوبښته کوي چې د داشان و ګړو او شرکتونو سره له معاملو خخه چډه و ګړي.

د افغانستان بانک په هڅه کې دي چې هغه و ګړي چې داشان فعالیتونه ترسره کوي، و پېژني او عدلې او قضایي اړ ګانو奴 ته یې معرفې کړي.

بانک

صاحب امتیاز: د افغانستان بانک

هیئت تحریر: داکتر جهانتاب ولیزار و نصر الله ستانکزی

سردیبر: شفیق الله بارز

مدیر مسئول: یما عفیف

گزارشگران: حسیب الله نوری و عبدالحفيظ شاهین

دیزاين: خالد احمد فیضی

فوتوژورنالیست: زیرک مليا

مسئول چاپ و توزیع: تمیم احمد صمیمی

آدرس: د افغانستان بانک

تلفون: ۰۹۳۰۲۰۴۷۶۱

فکس: ۰۹۳۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵

پست الکترونیکی: magazine@dab.gov.af

صفحة الکترونیکی: www.dab.gov.af

شماره ثبت: ۶۵۸

www.facebook.com/AFGCentralbank

twitter.com/AFGCentralbank

Da Afghanistan Bank-Youtube

Da Afghanistan Bank-Google+

یاد آوری: به غیر از سرمقاله که دیدگاه رسمی "بانک" است، مسئولیت مضامین و مقالات دیگر به نویسنده‌گان آن بر می‌گردد.

استفاده از مقالات و تصاویر مجله با ذکر مأخذ مجاز است.

له گاونديو او نورو بهرينيو هپادونو سره د لندو ترانسپورتي لارو رامنځته کېدل د بيو له ثبات سره مرسته کوي، په ورته وخت کې سوداګریز فرصتونه، د دي ترڅنګ یې د صادراتو زیاترنه، د کورنيو تولیداتو پرچېدنه او اقتصادي وده رامنځته کوي.

افغانستان چې یو کرنيز او د کانونو له پلوه بډایه هېواد دی، په کې د لویو لارو، په خانګري ډول د اوسپني پېلی رامنځته کېدل د صادراتو او وارداتو چاره آسانوي او سوداګرو ته د فرصت ورکوي چې په لنډ وختکې خپل سوداګریز توکي تر بهرنیو بازارونو ورسوي. د اوسپني پېلی چې د نړیوال ترانزيت ارزانه او کم لګښته لاره ده د دې لارې رامنځته کېدل به د افغانستان اقتصادي وده چېکه، د پانګونې لپاره به لانوي فرصتونه پیدا او زموږ هېواد به د توکو د ترانزيت په خورا مهمي لارې بدل کړي.

افغانستان همه کوي چې د ټول هپواد په کچه د ریل پتلې داسي یوه شبکه رامنځته کړي، خو له دې لارې د ګډانډليو هپوادونو سره وصل او له هېڅې لاري نورو لري پرتو هپوادونو ته لار پیدا کړي. دې ریل پتلې شبکې رامنځته کېدل به د هپواد اقتصادي وده تأمین کړي او د نورو اقتصادي فکتورونو د خوځښت له لارې به د ملي عوایدو په زیاتیدنه کې خپل روول ولوبوی.

دریل پکی د شبکې رامنځته کېدل د ګټور ټرانسپورت او ترانزیت په توګه، منځنۍ او سویلې آسیا سره وصلوی چې له امله يې د هېواد د صادراتو په کچه کې زیاترالی راخي او د کورنیو تولیداتو لپاره د اومه او خامو موادو په لېرد کې ګټوري آسانیاوې رامنځته کوي. هر خومره چې د اومه او خامو موادو انتقال ارزانه تمامپوري په هماغه اندازه د توکو توپليد ارزانه پېږو ځې، د مستهلکښو د پېړ ېړ خواک مشته اغېزه کوي.

که خه هم د کرونا ویروس د پراخندو له کبله د هبود د ترانسپورت خینې برخې اغېزمنې
شوې دی، خو د اوسبېنې پټلی له لارې دلپېرد په بهېرې په هیڅلول منفي اغیز نه دی کړۍ او له
دي لارې د سوداګر بېو مالونو لېرد به منظمه ووکه او له وفقې، پو ته تر سره کېږي.

د افغانستان د اوسبېني پټلی د ادارې د معلومات نبېي چې د سېر مالي کال په لوړې ۶ میاشتو کې د تېر مالي کال د لوړې ۶ میاشتو په پرتله د اوسبېني پټلی له لارې د سوداګریزو مالونو یه لېږد کړ، ۳۰ سلنډه ډېر والې، راغډي، دی.

د ۱۳۹۸ مالي کال په لومړيو ۶ میاشتو کې یو میليون او درې سوه زره ټنه زیات سوداګریز مالونه او غذایي توکی د حیرتان-مزارشریف، تورغونله او آقبنۍ د اوسپنې پتلی له لارې لپردول شوي دي. دا په داسې حال کې ده چې دا رقم د روان مالي کال په لومړيو ۶ میاشتو کې نپردي یو میليون او اته سوه زره ټنه ته رسپدلی دي.

صندوق بین المللی پول و تداوم حمایت از تقویت اقتصادی افغانستان

که برای این بحث ها باید اطمینان حاصل شود که برنامه جایگزینی اصلاحات مالی و اقتصادی مطابق با اهداف افغانستان است و این کار باید تحت مالکیت این کشور انجام شود.

طرف افغانستان جهت زمینه سازی برای ایجاد ثبات مالی و اقتصادی روی شماری از شاخص های اقتصادی بحث و تبادل نظر نموده و بر همکاری های متقابل تأکید کردهند.

تیم فنی صندوق بین المللی بر بحث بیشتر تحقیکی و فنی تأکید نمود و ابراز داشت

۱۷ سلطان سال ۱۳۹۹ - محترم اجمل احمدی سرپرست د افغانستان بانک با هیئت صندوق بین المللی پول در آغاز برنامه جدید در مورد تسهیل کریدیت (ECF) جلسه ویدیویی برگزار نمود. در این جلسه، تیم تحقیکی صندوق بین المللی پول، تیم وزارت محترم مالیه و هیئت رهبری د افغانستان بانک روی برنامه جدید سه ساله تسهیل تمدید کریدت صحبت نمودند.

در این جلسه سه طرف، پیرامون ادامه اصلاحات ساختاری، تقویت رشد و توسعه اقتصاد کلان و توسعه پالیسی ها، کاهش تورم، حمایت از توسعه سرمایه های فزیکی و بشری، تقویت همکاری های منطقه ای، کاهش فقر و شماری از موضوعات مهم دیگر بحث و تبادل نظر نمودند.

نمایندگان صندوق بین المللی پول و

د سوداګریزو بانکونو له استازو سره غونډه

مالی او بانکي نظام برخو کې د اصلاحاتو رامنځته کولو ته ژمن دی او هڅه کوي چې د بانکوالي د قانونون په چوکاټ کې د دې نظام د سلامت لپاره کار وکړي.

وراندي کړل او په دې اړه یې خپلې ستونزې د افغانستان بانک له رهبری سره شريکې کړي.

تر هڼۍ وروسته د افغانستان بانک سرپرست بناغلي اجمل احمدی یادونه وکړه چې د افغانستان بانک د هېسود د

د ۱۳۹۹ کال د چنګکابن ۳۱ مه - د افغانستان بانک د سرپرست بناغلي اجمل احمدی په مشری د سوداګریزو بانکونو له استازو سره غونډه جوړه شوه.

په دې غونډه کې بانکي خدمتونو او محصولاتو ته د خلکو په لاسرسی، د بانکونو له لوري د باکیفیته خدمتونو په وړاندې کولو، د افغانستان د اداینو په سیستم او د بربیننایی بانکداری پر محصولاتو، په بازار کې د لیټراف کریډیتیونو لپاره تقاضا، د بانکونو تر منځ په تخنیکي همکاري او په دې سکتور د قانون جوړونکي او خارونکي په توګه د افغانستان بانک پر نقش او د مالي خدمتونو د وړاندې کولو په برخه کې پر شتہ ستونزو خبرې وشوي.

په پیل کې د سوداګریزو بانکونو استازو هر یو په خپل نویست سره معلومات

این است که از جمله تمام بازیگران سکتور خصوصی که در زنجیره تجارت دخیل هستند، تنها نهادهای مالی مکلفت حقیقی، قانونی و نظارتی را دارا می‌باشند تا خطرات مربوط به تمویل تجارت را ارزیابی، معاملات را نظارت، فعالیت‌های مشکوک را کشف و آنرا به ادارات تنفيذ قانون اطلاع دهنند.

کشورهای پیشرفته مثل سنگاپور، هانک کانگ، ایالات متحده امریکا و بریتانیا طی سالهای اخیر دستورالعمل‌ها و رهنمودهای مفیدی را در زمینه مبارزه با پولشویی ترتیب و به منصه اجرا گذاشته‌اند. به طور مثال، اداره گروه اقدامات مالی (FATF) در سال ۲۰۰۴ میلادی، مجموعه اقدامات را برای جلوگیری از پولشویی صادر نمود که به نام "۴۰ توصیه" یاد می‌شود و دو سال بعد مقاله‌را درباره پولشویی در تجارت به نشر رسانید که در آن ۱۶ شاخص خطر‌شناسی شده بود. به قول ادريس‌آدیوب، آمر تطابق قانون در بانک صادرات و واردات آفریقا، "بانکی که فعالیت تجارتی را مدیریت می‌کند، باید توصیه‌های FATF را در پروسه های خویش شامل و محیط خود را با آن سازگار سازد."

علامات خطر

در سال ۲۰۱۵ میلادی انجمن بانکداران برای امور مالی و تجارت (BAFT) "رهنمود تشخیص فعالیت‌های مشکوک بالقوه در لیتر آف کریدت‌ها و جمع آوری اسناد" را به نشر رسانیده، که همزمان با آن مواردی را

مبارزه با پولشویی در تجارت

پولشویی در تجارت مورد توجه بیشتر تنظیم کنندگان بانکی قرار گرفته است، بانک‌ها برای مهار جریان وجوده غیرقانونی تحت فشار قرار دارند. "جوای میکنایت" در ارتباط با بانک‌ها چگونه می‌توانند با استفاده از تکنالوژی جدید به موثریت کار خود بیافزایند، تحقیق کرده است که جزیات آن در ذیل ارائه می‌گردد.

وجود می‌آید، زیرا در تجارت طرفهای متعدد مانند بانک‌ها، شرکت‌های حمل و نقل، ادارات بندری، تولید کنندگان و عمدۀ فروشان دخیل می‌باشند که اسناد هر کدام آنها توسط خود شان ترتیب می‌گردد. هینتر نادرست و حمل و نقل خیالی کالاهای وجوده غیرقانونی را کتمان و در سراسر دنیا انتقال دهنند.

بانک‌ها به عنوان نهادهای تحت نظرات، بالخصوص در بخش تمویل تجارت که در آن اسناد تجارتی مانند لیتر آف کریدت، بل‌های بارگیری، انوایس‌ها، سفارش و تاییدی پرداخت‌ها را بررسی می‌کنند، تحت فشار قرار دارند. آمر تطابق قانون جرایم مالی در ستندرد چارتر بانک برای بخش اروپا و امریکا وینسینت هینتر میگوید که برای نهادهای مالی نسبت به پولشویی در تجارت، مقررات پیچیده‌تر دیگر وجود ندارد.

کتمان و تزویر با استفاده از پیچیدگی

علیه پولشویی‌های تجارت

پیچیدگی و ابهام بر اساس ماهیت تجارت به

معامله که توسط یک بانک رد می شود به آسانی میتواند به بانک دیگر راجع شود. برای جروم سازمان یافته به احتمال قوی از بانک ها سو استفاده شده می تواند. مجرمان جهت پیشبرد معاملات شان می توانند بانک هایی را انتخاب کنند که دارای قیودات ضعیف قانون پذیری باشند. با تشریک معلومات به طور روزمره و به موقع، میتوان قیودات موثر قانون پذیری را در تمام بانک هایی که در اشتراک گذاری معلومات سهامی باشند، تقویت بخشد."

پیشرفته که درین راستا به سطح بین المللی صوت گرفت، اولین جلسه انجمن ناظران FATF بود که در اواسط ماه نومبر دایر گردیده و زمینه گردآمدن صد ناظر حرفه ای و مالی بیشتر از ۴۰ کشور را جهت تشریک معلومات و تجارب، مساعد ساخت. طی این نشست تقویت همکاری بین المللی بین ناظران ملی برای بهبود موثریت نظارت فرا مرزی، در صدر اجندای قرار داشت.

بعضی کشورها از قبل به اشتراک گذاری معلومات در سطح داخلی اجازه داده اند. مایکل شیرر، آمر جهانی مدیریت محصول و کاهش خطر جروم مالی در بانک HSBC، به نیروی مشترک استخبارات پولشویی بریتانیا به عنوان مشارکت خصوصی - عامله اشاره نموده، می گوید: "ازین طریق بانک ها می توانند معلومات را درین خود و ادارات تنفيذی شریک سازند". وی می افزاید که این فعالیت ها ارزشمند ثابت شده اند و تشریک معلومات جهت برقراری این ارتباطات نقش کلیدی داشته و در امر مبارزه

مشکوک تجاری، منجر به شفافیت کافی شده نه میتواند. نیاز است راه های بهتر برای کسب، تعقیب و تحلیل اطلاعات تجارت و پول شویی در تجارت وجود داشته باشد."

تاد برویل با اشاره به فارمت گزارش فعالیت مشکوک تجاری که به ابتکار بانک اکشاف آسیایی راه اندازی شده است، می گوید که امیدوارم الی ختم سال ۲۰۱۹ یک فارمت واحدی داشته باشیم که متکای این صنعت باشد. او در ادامه می افزاید که مرحله بعدی این فارمت واحد، در میان گذاشتن آن با همه مراکز استخبارات مالی خواهد بود تا نظریات آنها را در قبال محتوای آن دریافت نموده و آن را منحیث یک سند معتبر نهایی سازیم.

تشریک معلومات

مانع بزرگ در زمینه مبارزه موثر علیه پولشویی در تجارت قیودات حفظ معلومات است که مبادله فرامرزی معلومات را محدود می سازد. مطابق مقاله انجمن بانکداران برای امور مالی و تجارت، گروه ولفسبرگ، و اتاق بین المللی تجارت، چنین محدودیت ها قابلیت نهاده های مالی را به عنوان طرف معامله تجاری برای دستیابی به معلومات مرتبط که جهت ارزیابی دقیق و ضعیت مالی طرفهای دیگر نیاز می باشد، محدود می سازد. این امر موثریت نظارت و ارزیابی معاملات را متاثر خواهد ساخت.

اینو برگرد ویتل، آمر محصولات و خدمات تجاری در کامرز بانک می گوید: "درین رابطه فهم واقعی تنها در صورتی کسب خواهد شد که تمام بانک های جهان بتوانند معلومات را به اشتراک بگذارند در غیر آن

منحیث علامات خطر در بخش رهنماهی گروه اقدامات مالی نیز افزود کرد. بعد از دو سال، انجمن بانکداران برای امور مالی و تجارت، گروه ولفسبرگ، و اتاق تجارت بین المللی به طور مشترک مقاله اصول تمویل تجارت را به نشر رسانیدند که متعاقباً در سال ۲۰۱۹ میلادی این مقاله بعد از تغییرات دوباره به نشر رسید.

به هر حال، مهم است به خاطر داشته باشیم که فعالیت های تمویل تجارت کمتر از ۲۰ درصد تجارت جهان را تشکیل می دهد. بیشترین فعالیت ها از طریق "حساب آزاد" صورت می گیرد که در آن خریدار و فروشنده بدون میانجی گری بانکی بین هم دیگر به توافق و قرارداد می رستند. درین صورت بانک بدون هیچ گونه بررسی معاملات، پرداخت ها را اجرا می کند.

تاد برویل، رئیس عمومی و اجرایی انجمن بانکداران برای امور مالی و تجارت می گوید: "ما در رابطه با نکات ضعف و نیرومندی بانک ها برای کاهش این معضل و در مورد مناسب بودن ادارات دیگر برای ایجاد راه حل این مسئله، بررسی را انجام داده ایم."

این مقاله سه پیشنهاد مشخص را احتوا می کند که عبارت از تشریک معلومات به شکل وسیع بین تمامی ذینفعان ذیدخل در معاملات تجاری، استفاده از تکنالوژی نوظهور مانند هوش مصنوعی و تحلیل همه جانبه اطلاعات می باشد. در ارتباط با پیشنهاد اخیر، برویل می افزاید: "تلاش برای بررسی عمیق اطلاعات مربوط به گزارش های فعالیت

گردد آمدن جهت تشریک معلومات بی معناست.

کمپ می افزاید که بانک ها مزایای استفاده از تکنالوژی برای کارهای روزمره را که شامل بررسی و استخراج آمار اطلاعاتی به طور سنتی می باشد، و به عنوان بزرگترین چالش محسوب می شود، تجربه نموده اند. دیوپ می گوید "امروز ما خطرات مربوط به فعالیت های خود را در کم می کنیم و ما نمی توانیم بررسی سنتی را ادامه دهیم. نیاز داریم تا به پیمانه وسیع در تکنالوژی سرمایه گذاری کنیم زیرا کارکنان بخشن تطابق قانون بدون تکنالوژی نمیتوانند کار کنند. جهت طرح، کتروول و کاهش این خطرات نیاز است تا در سیستم ها سرمایه گذاری صورت گیرد که تیم های تطابق قانون و تجارت را قادر می سازد تا در کم می کنند و در کجا فعالیت دارند."

به قول دیپکا هاردنگ، مفصل اصلی که متوجه بانک هاست، نبود سیستم منظم اطلاعاتی است. او میگوید "در سطوح بالا و پایین زنجیره عرضه تمویل تجارت هیچ شفافیت وجود ندارد. اما تکنالوژی جدید راه را برای آگاهی در این زمینه هموار می سازد. هوش مصنوعی و یادگیری ماشینی ابزارهای اند که ما را در ساحة کاری ما یاری می کند." ●

منبع: 2019 December / The Banker
متترجم: انور الله حیات

شبیه کانفرانس های صنعتی اند و پورتالی که برای ورود حرفه ای ها در سیستم و استفاده از مواد آموزشی ایجاد شده است."

راه های زیادی برای به اشتراک گذاری معلومات وجود دارد و با درنظرداشت پیچیدگی تجارت، برای دیگران این یک امر قانع کننده خواهد بود تا در زنجیره تجارت به این پورتال بپیوندند.

ریسکا هاردنگ، رئیس اجرائیه ای شرکت تکنالوژی های کاریولیس می گوید: "در رابطه با دسترسی به معلومات، ما شاهد همکاری، تشریک مساعی و رضایت بانک ها می باشیم. بانکداری آزاد، که در ارتباط با حساب جاری و بخش قرضه قابل تطبیق می باشد، می تواند به عنوان یک میکانیزم برای مبارزه با پولشویی در تجارت، در زمینه تمویل تجارت نیز تطبیق شود." شرکت کاریولیس یک شرکت تکنالوژی بانکداری بوده که خدمات معلوماتی را به سکتور های تجارت و تمویل تجارت ارایه می کند.

هوش مصنوعی و آمار اطلاعاتی

کولین کامپ، آمر ارشد توسعه تجارت و فروشات شرکت تکنالوژی پیلیکان در حالی که نیاز برای تشریک معلومات بیشتر را در سرتاسر نظام تجاری را می پذیرد، بر پیشرفت های که در بخش هوش مصنوعی، پردازش زبان طبیعی، و یادگیری ماشینی صورت گرفته است و موثریت قانون پذیری را توسط استخراج آمار اطلاعاتی و تحلیل ها، بهتر ساخته است، تمرکز و تاکید دارد.

او می گوید، اگر برای بررسی و تحقیق آمار و ارقام ابزارها را در دسترس نداشته باشیم،

با جرایم به سطح بین المللی ما را کمک می کند.

قالش های مشترک

دانیل ویگر معاون ریاست تطابق قانون جرایم مالی جهانی نهاد لیکسیس نیکسیس می گوید: "در پولشویی در تجارت تنها یک بانک دخیل نمی باشد." در پروسه پول شویی از نهاد های متعدد سوء استفاده صورت می گیرد یعنی هیچ کس به معلومات نهایی که فعالیت غیرقانونی را آشکار سازد، دسترسی ندارد. امکان دارد معامله پول شویی توسط یک بانک بالیتر آف کریدت معیاری تمویل شود اما به نهاد مالی دیگر پرداخت شود تا کسی نتواند نقصی را بین اجناس انتقال شونده و پرداخت اصلی که صورت گرفته، مشاهده کند.

وی می پذیرد که طرح نیروی مشترک استخارات پولشویی بریتانیا در ارتباط با آغاز گفتگوهای مخفی بین ادارات مالی، تنظیم کنندگان و ادارات تنفيذی شاهد پیش رفت هایی بوده است.

مشارکت عامه و خصوصی راه پیشرفت در این عرصه است و حداقل در مقایسه با رویکرد سنتی نظرات معاملات که توسط بانک ها صورت می گیرد، موثر تر پنداشته می شود.

بانک ستندرد چارت رد از اکادمی مربوطه بانکداری خویش جهت آموزش و به اشتراک گذاری معلومات در سراسر سکتور، تنظیم کنندگان و ادارات تنفيذی استفاده می کند. ونسینیت هیتر می گوید: "اکادمی مذکور دارای دو بخش است: کانفرانسها که

د بیو پر لوړوالي د احتکار اغېزې

نرخونه یې لوړ شي، دې ته احتکار وايي.
کله چې په بازارونو کې د یو محصول د
لپاره غوبښته زیاتیرې او همدا محصول د
سوداګرو له لوري بند ساتل کېږوي، دا
کړنه نه یوازې دا چې په بازارونو کې د
بیو د لوړېدو لامل کېږي، بلکې په ټول
کې د بیو ثبات، چې په ډېری هېوادونو
کې د مرکري بانکونو له لومړنيو اهدافو

«

احتکار په اصل کې د لغت له مخې
حېس (بندولو)، د مال ځنډولو او نه
خرڅولو او ځنډولو ته وايي، د یو هېواد
پر اقتصادي بازار منفي اغېزې لري او د
ټولې وګړي له بېلاپېلو ستونزو سره مخ
کوي.

د دې لپاره چې د احتکار په موضوع بنه
پوه شو، نو اړينه ده چې د احتکار تعريف
په ساده ژبه بیان کړم:

احتکار چې په لغت کې بندولو یا نه
خرڅولو او ځنډولو ته وايي، د یو هېواد
پر اقتصادي بازار منفي اغېزې لري او د
ټولې وګړي له بېلاپېلو ستونزو سره مخ

کوي.

د دې لپاره چې د احتکار په موضوع بنه
پوه شو، نو اړينه ده چې د احتکار تعريف
په ساده ژبه بیان کړم:

وشي پاتې دې نه وي چې د اسلام
مبارڪ دين هم احتكار ناروا گنېلى دى
او دا چاره بې د خلکو په زيان ياده کړي

۰.۵۵

سرچينې:

1. <https://larawar.net/38974.html#.XnmcEG5uLVg>

2. <https://www.beytoote.com/religious/din-ahkam/hoarding1-religiousorder-obscure.html>

3. <https://www.islamquest.net/fa/archive/question/fa23233>

4. <https://www.isna.ir/news//نقش تخریبی احتکار در اقتصاد>

توکوله کمبنت سره مخ نه شي.

همدارنګه د احتکار مسئله ته په کتلوا سره سوداګرو ته بنائي چې لهدي ناوره پدیدې يعني احتکار خخهده وکړي، تر خو د دوي دا کار عامو خلکو ته د زيان رسولو لامل نه شي.

د یادونې وړ د چې احتکار په هر هغه شي کې چې خلک ورته اړتیا ولريکه هغه خوراکي توکي، خښاک او يا هم لباس وي رامنځ ته کېدلاي شي.

احتکار معمولًا د جنګ جګرو او نورو بحراني حالاتو په وخت کې رامنځته کېږي، خو زموږ په هپواد کې یو شمېر کسان له وخت خخه په ګټې اخیستنې سره دې چاري ته لاس اچوي او غواړي له دې لاري د پخوا په پرتله زياته ګټه ترلاسه کړي.

نو د دې لپاره چې په هپواد کې احتکار رامنځته نه شي دولت باید په منظم ډول په بازارونو کې د توکوله شتون او نه شتون خارنه وکړي او هغه مالونه يا توکي چې په بازارونو کې کم وي په هپواد کې د تولید له لاري زيات کړي په دې سره به نه یوازې دا چې د احتکار مخنيوی وشي بلکې دا چاره به د دې دې توکو کومبنت رامنځته نه شي بلکې د بیوله لوړوالي به هم مخنيوی

شمېر ل کېږي له ګواښ سره مخ کوي.
لكه خرنګه چې معلومه ده چې د احتکار ډېری زيان د ټولنې عامو وګرو ته رسپیري او دوي له ستونزو سره لاس او ګريوان کوي، نو په کار ده چې له دې چاري سره جدي مبارزه وشي او چا ته اجازه ور نه ګړل شي چې په کور او یا هم خپلو سوداګریزو ګامونو کې توکي د بیو د لوړ پدو په خاطر زیرمه کړي.

که په یوه ټولنه کې احتکار رامنځ ته کېږي، نو معلومه خبره ده چې هلته به په خلکو باندې د ژوند کې را تنګېږي او له ستونزو سره به مخ کېږي، په اقتصادي لحاظ له فقر او تنګسیا سره لاس او ګربوان کېږي او د ژوند اړتیاوبې په هرې ورڅې په تېر پدو سره زیاتېږي.

زمور هپواد چې ډېری وګړي یې له اقتصادي ستونزو سره لاس او ګريوان دي، نو حکومت ته په کار ده چې د دې چاري د مخنيوی لپاره جدي ګامونه پورته شي او سوداګر احتکار کولو ته پرې نښو دل شي باید ووبل شي چې په دې سره به نه یوازې دا چې د احتکار مخنيوی وشي بلکې دا چاره به د دې لامل هم شي چې په بازارونو کې د توکو بې لوړې نه شي او خلک به د

وضعیت اقتصادی جهان طی ربع دوم ۲۰۱۹ میلادی

در ربع دوم سال ۲۰۱۹ به اندازه ۲.۱ درصد رشد نموده، در حالی که وضعیت اقتصادی بریتانیا و آلمان به ترتیب ۰.۲ درصد و ۰.۱ درصد کاهش داشته است. از جمله اقتصادهای رو به ظهور، اقتصاد چین به ۶.۲ درصد کاهش یافته، به همین ترتیب اقتصاد هند به اندازه ۵ درصد رشد نموده و ترکیه شاهد کاهش ۱.۵ درصدی رشد اقتصادی بوده است.

۱.۱ اقتصادهای توسعه یافته

۱.۱.۱ اقتصاد ایالات متحده امریکا

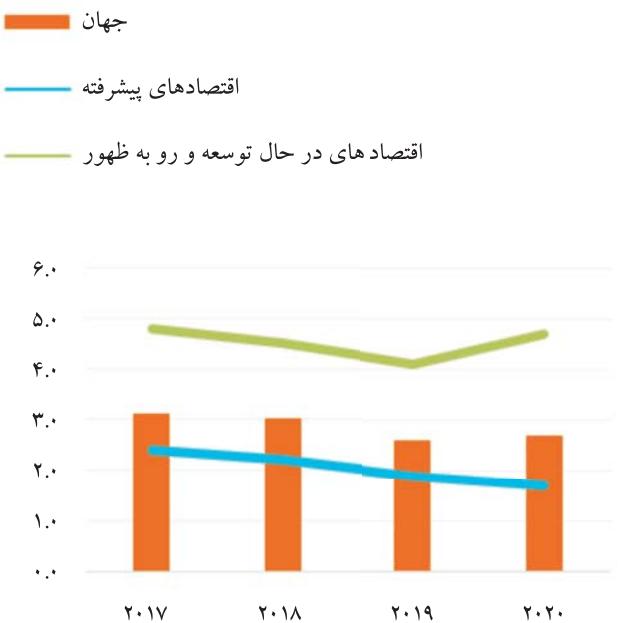
به اساس معلومات وزارت تجارت این کشور، رشد اقتصادی طی ربع دوم سال ۲۰۱۹ کاهش یافته است. تولیدات ناخالص داخلی نسبت به رشد ۳.۱ درصدی ربع اول سال ۲۰۱۹ در ربع تحت بررسی به اندازه ۲.۱ درصد افزایش یافته که از آغاز ریاست جمهوری دانلد ترامپ پائین ترین میزان رشد را نشان می‌دهد.

مصارف دولت و مصرف کنندگان در رشد اقتصادی این کشور سهم مثبت ایفا نموده، در حالی که سرمایه گذاری تجاری رشد اقتصادی را اندکی کاهش داده است. مصارف شخصی به ۴.۳ درصد افزایش یافته، مصارف دولت و سرمایه گذاری ناخالص ۵ درصد افزایش یافته که از ربع دوم سال ۲۰۰۹ به اینسو سریع ترین رقم را نشان می‌دهد. از سوی دیگر، سرمایه گذاری ناخالص خصوصی ۵.۵ درصد پائین آمده است.

مصرف روی زیرساخت‌ها به اندازه ۱۰.۶ درصد کاهش یافته است. بی‌اعتمادی‌ها ناشی از تنشی‌های تجاری، عامل عمده تعیین کننده روند تجاری درین مدت بوده است.

رشد اقتصادی جهان در ربع دوم سال ۲۰۱۹ پائین بود. تنشی‌های تجاری، سرمایه‌گذاری کمرنگ در اقتصادهای رو به ظهور، رشد محدود در تعداد زیاد کشورهای توسعه یافته، افزایش بدھی‌ها و تشنج برخاسته از بریکست از عوامل مهمی اند که اقتصاد جهان را به چالش کشیده است. صندوق بین‌المللی پول در گزارشی از دورنمای اقتصاد جهان میزان رشد ۱.۹ درصدی در سال ۲۰۱۹ و ۱.۷ درصدی در سال ۲۰۲۰ را برای اقتصادهای توسعه یافته؛ میزان رشد ۱.۳ درصدی در سال ۲۰۱۹ و ۱.۶ درصدی در سال ۲۰۲۰ برای منطقه یورو و به همین ترتیب نرخ رشد ۴.۱ درصدی در سال ۲۰۱۹ و ۴.۷ درصدی در سال ۲۰۲۰ را برای بازارهای رو به ظهور و اقتصادهای در حال توسعه، پیش‌بینی نموده است.

رشد اقتصادی جهان، اقتصادهای پیشرفته و اقتصادهای در حال توسعه

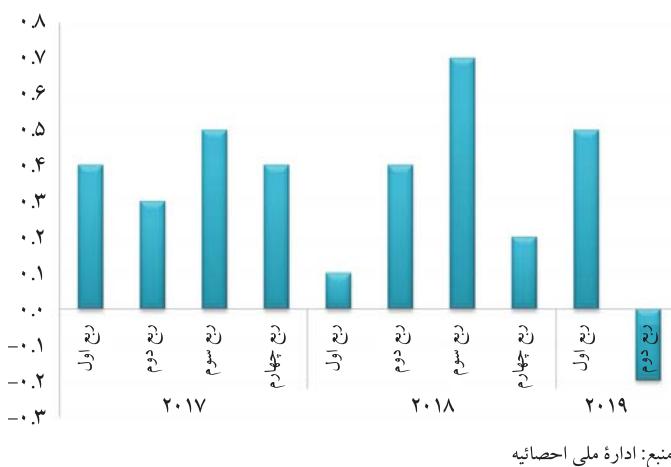

منبع: دورنمای اقتصادی جهان (WEO)، صندوق بین‌المللی پول

در میان اقتصادهای توسعه یافته، اقتصاد ایالات متحده امریکا

(از اپریل الی جون) ۱.۲ درصد رشد نموده، در حالیکه در دوره جنوری الی مارچ ۲۰۱۹ به اندازه ۱.۸ درصد رشد نموده است. افزون بر این، تولیدات ناخالص داخلی اسمی نسبت به افزایش ۰.۹ درصد ربع اول سال ۲۰۱۹ در ربع دوم به اندازه ۰.۴ درصد افزایش یافته است.

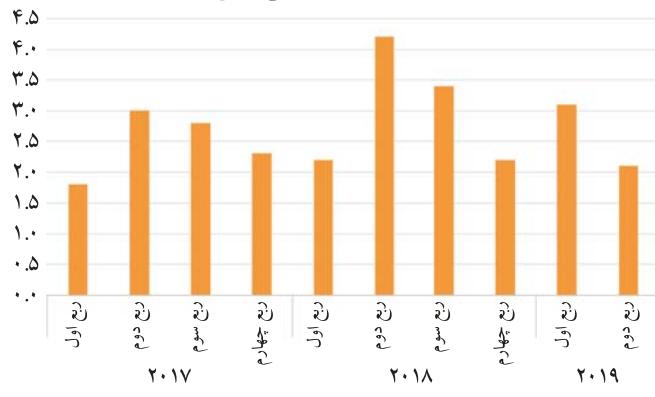
نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی بریتانیا (فیضی تغییرات نسبت به ربع قبلی)

میزان تولیدات، خدمات و محصولات کارخانه جات درین ربع کاهش یافته است. تولیدات به اندازه ۱.۴ درصد کاهش یافته که از اثر کاهش ۲.۳ درصدی محصولات کارخانه جات متأثر گردیده است. محصولات کارخانه جات در ربع اول سریعاً بهبود یافته، درحالی که کاهش در ربع دوم از سال ۲۰۰۹ به اینسو پائین ترین رقم را نشان می دهد. در ضمن، رشد سکتور خدمات که در رشد تولیدات ناخالص داخلی سهم مثبت دارد، به اندازه ۰.۱ درصد کاهش یافته که پائین ترین رقم در سه سال گذشته را به ثبت رسانده و نسبت به رشد درصدی ربع اول نیز پائین می باشد. تولیدات ساختمانی نسبت به رشد ۱.۴ درصدی ربع قبلی در ربع تحت بررسی به اندازه ۱.۳ درصد رشد نموده است.

«

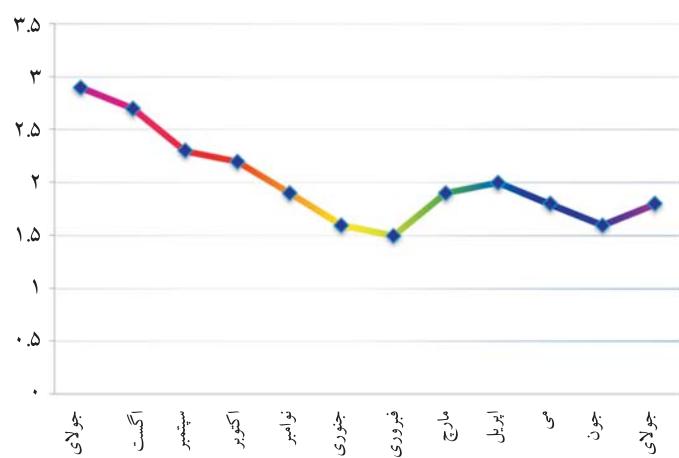
رشد تولیدات ناخالص داخلی ایالات متحده امریکا (فیضی تغییرات نسبت به ربع قبلی)

منبع: اداره تحلیل اقتصادی ایالات متحده امریکا

طوری که در جدول ذیل نشان داده شده، اوسط انفلاسیون شاخص قیم مصرفی طی ربع دوم به ۱۱.۷۳ درصد می رسد. با آنکه مقامات بانک های مرکزی از نرخ های بلند نگران اند، فایده سهامی ثابت ساخته که این نرخ ها نسبت به توقع، انعطاف پذیر اند و تحلیلگران به این باورند که اقتصاد با وجودی کُنندی آن، هنوز قابلیت آنرا دارد که از عواید موجود حمایت کند.

نرخ انفلاسیون ایالات متحده امریکا (شاخص قیم مصرفی)

منبع: اداره احصائیه کار ایالات متحده امریکا

۲.۱ اقتصاد بریتانیا

پس از رشد ۰.۵ درصدی در ربع اول سال ۲۰۱۹، تولیدات ناخالص داخلی بریتانیا در ربع دوم به اندازه ۰.۲ درصد کاهش یافت. تولیدات ناخالص داخلی به اساس سنجش سال به سال

چین که بزرگترین بازار صنعت موترسازی آلمان می‌باشد، در ۱۳ ماه گذشته بطور متواتر در فروش موترهای جدید کاهش را تجربه نموده است. در کنار این، تقاضای جهانی برای موتر نیز کاهش یافته است. در ضمن، بی‌اعتمادی‌های برخاسته از بریکست نیز در ربع دوم تمايلات تجاری را تضعیف نموده است.

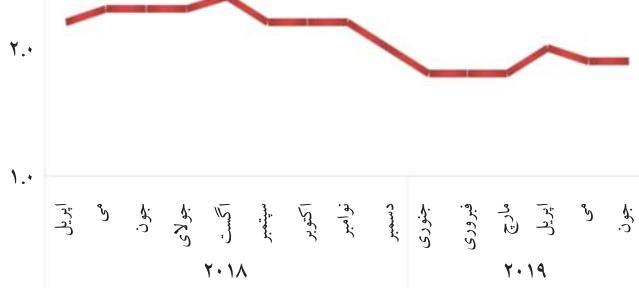
۴.۱.۱ اقتصاد چین

تولیدات ناخالص داخلی چین در مقایسه به رشد ۲۰.۲ درصدی ربع اول در ربع دوم سال ۲۰۱۹ به نرخ سالانه ۱۸ درصد رشد نموده که با وجود تنש‌های مداوم تجاری چین و امریکا فراتر از توقعات بازار عمل نموده است. میزان رشد ربعمدار برخلاف پیش‌بینی‌های ۰.۱ درصدی در دوره تحت بررسی ۰.۴ درصد رشد نموده است. هرچند، توقع می‌رود که تولیدات به دلیل افزایش مالیات دولت بر فروشات کاهش یابد.

با وجودی که در سایر کشورهای شریک تجاری به دلیل کاهش فعالیت‌های اقتصادی تقاضای بیرونی در حد منفی قرار دارد، مصارف خصوصی و سرمایه‌گذاری بطور قابل ملاحظه افزایش یافته که باعث بهبود تدریجی تقاضای داخلی گردیده است. مصارف خصوصی که بیشتر از نیم تولیدات ناخالص داخلی را می‌سازد، نقش اساسی در رشد تولیدات ناخالص داخلی ایفا نموده است. این در حالیست که مخارج در طول ربع ۰.۶ درصد افزایش یافته چون مصرف کنندگان قبل از افزایش مالیه بر مصارف ملی از ۸ درصد به ۱۰ درصد در ماه اکتوبر، به خرید اجناس قیمتی چون موتر و ایرکنديشن هجوم بردنده.

نرخ انفلاسیون شاخص قیم مصرفی بریتانیا، فیصدی تغییرات طی ۱۲ ماه

۳.۰

منبع: اداره ملی احصائیه بریتانیا

این بی‌ثباتی اساساً از تغییرات در زمان بندی فعالیت‌های پلان اصلی خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا سرچشمه می‌گیرد. از زمانی که بارس جانسن نخست وزیر این کشور شده، پاؤند سترلنگ ۳ درصد در برابر دالر امریکائی کاهش یافته است.

۴.۱.۲ اقتصاد آلمان

اقتصاد آلمان که بزرگترین اقتصاد اروپا است، رشد آن نسبت به ۰.۴ درصدی ربع اول در ربع دوم سال ۲۰۱۹ به ۰.۳ درصد کاهش یافته است. این حالت انقباضی به بی‌اعتمادی‌های جهانی و بریکست و تنش‌های تجاری نسبت داده شده است. تولیدات صنعتی نسبت به سال قبل در ماه جون بیشتر از ۵ درصد کاهش یافته و تمايلات اقتصادی در ماه اگست بشدت کاهش یافته که از دسمبر ۲۰۱۱ به اينسو به پائين ترين سطح خود رسيده است.

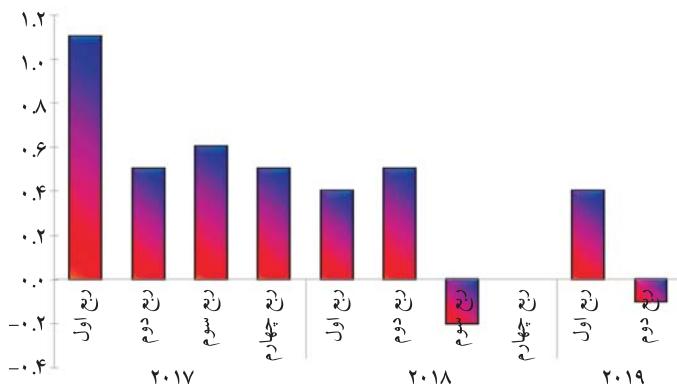
اقتصاد آلمان به پیمانه وسیع روی صادرات به ایالات متحده امریکا و چین متکی می‌باشد. صنعت موترسازی آلمان از اثر منازعه تجاری امریکا و چین و از بی‌اعتمادی‌های برخاسته از آن متضرر گردیده است.

تفاضلی جهانی و داخلی این کشور کاهش یافته و فشارهای تجاری امریکا بر چین پابرجا است. دولت چین برای حمایت از رشد اقتصادی از طریق معرفی طرح کاهش قابل توجه مالیات به ارزش حدود ۲۹۱ میلیارد دالر امریکائی عمدتاً روی محركه‌های مالی تمرکز نموده و اسناد خاص قرضه به ارزش ۲.۱۵ تریلیون یوان را صادر نموده تا ساخت و ساز زیربنایها را تقویت کند. علاوه بر این، بانک مرکزی این کشور همچنان در نظر دارد که نسبت ذخایر الزامی را کاهش داده و از سایر ابزارهای مالی برای حمایت از شرکت‌های کوچک استفاده کند. این در حالیست که اقتصاد این کشور توان آنرا ندارد که به این بسته تشویقی پاسخ بگوید و سرمایه‌گذاران نیز محتاطانه عمل می‌کنند. در همین حال، ارقام تازه در مورد تولیدات صنعتی، فروشات پرچون و سرمایه‌گذاری دارائی‌های ثابت نشان دهنده اثر گذاری تلاش‌های دولت است. درین مدت زمان تولیدات صنعتی نسبت به سال قبل ۶.۳ درصد افزایش یافته است؛ سرمایه‌گذاری دارائی‌های ثابت طی شش ماه اول سال نسبت به سال قبل ۵.۸ درصد افزایش یافته که فراتر از پیش‌بینی ۵.۵ درصدی تحلیلگران اقتصادی واقع می‌شود. فروشات پرچون در ماه جون ۹.۸ درصد افزایش یافت و فروشات موتمر نیز درین ماه ۱۷.۲ درصد بلند رفته که فایده آن در ماه می ۲.۱ درصد افزایش خواهد یافت. ارقام تولیدات کارخانه‌ای و فروشات پرچون نشانه‌هایی از ثبات را بازگو می‌کند. از سوی دیگر، بازارهای مالی و شرکاء تجاری در مورد تنش‌های تجاری امریکا و چین و رکود اقتصادی جهان نگران‌اند.

«

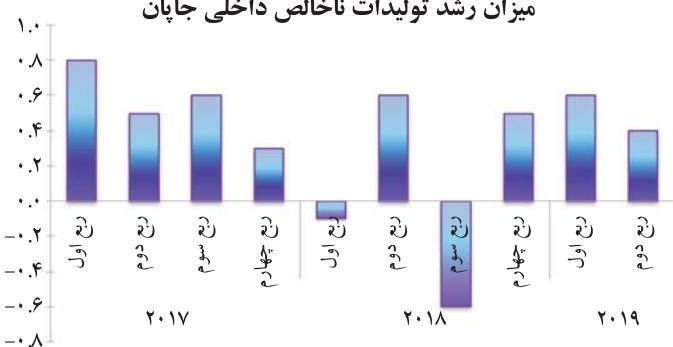
نحو رشد تولیدات ناخالص داخلی آلمان (فیصدی تغییرات)

نسبت به ربع قبلی)

منبع: اداره احصائی فدرال و سازمان همکاری و توسعه اقتصادی

میزان رشد تولیدات ناخالص داخلی چاپان

منبع: دفتر کابینه، دولت چاپان

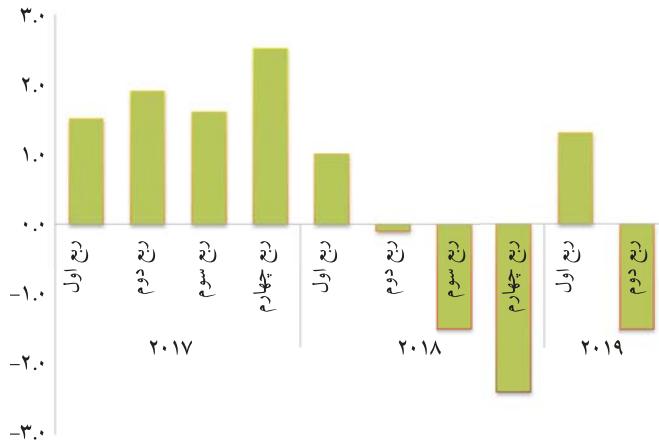
به همین ترتیب، مخارج سرمایه‌ای نسبت به ربع قبلی در ربع دوم به اندازه ۱.۵ درصد افزایش یافته، که دلیل عمدۀ این افزایش بالای کارگران از سوی کمپنی‌ها سرمایه‌گذاری کم گفته شده است، درحالی که صادرات چاپان در جریان کاهش رشد اقتصادی چین و سایر کشورهای آسیایی به اندازه ۰.۱ درصد کاهش یافته است.

۱.۲ اقتصادهای در حال توسعه

۱.۲.۱ اقتصاد چین

رشد تولیدات ناخالص داخلی چین در مقایسه با ربع دوم سال قبل در زمان تحت بررسی به ۶.۲ درصد کاهش یافته که این رقم حد اقل در ۲۷ سال گذشته پائین ترین نرخ بوده، چون

نحوه رشد تولیدات ناخالص داخلی ترکیه (فیصدی تغییرات از ربع قبلی به اینسو)

منبع: استیتیوت احصائیه ترکیه و سازمان همکاری و توسعه اقتصادی

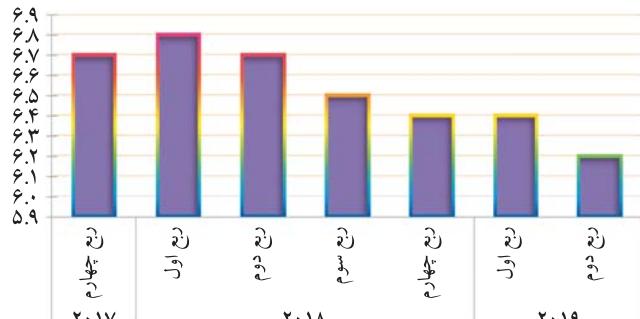
۱۳.۲.۱ اقتصاد هند

تولیدات ناخالص داخلی هند نسبت به رشد ۵.۸ درصدی ربع قبلی و ۸ درصدی دوره مشابه سال قبل در زمان تحت بررسی به اندازه ۵ درصد رشد نموده که طی شش سال اخیر پائین ترین رقم رشد می‌باشد. کاهش رشد تولیدات ناخالص داخلی عمدتاً از اثر مصارف کمتر خصوصی و رشد محدود سکتور ساخت و ساز به میان آمده است.

درین ربع، مصارف خصوصی به ۳.۱ درصد کاهش یافته که طی ۱۸ ربع گذشته پائین ترین رقم را نشان می‌دهد. در همین حال، سکتور ساخت و ساز (تولیدات کارخانه‌ای) نسبت به رشد ۱۲ درصدی دوره مشابه سال قبل در زمان تحت بررسی به ۰.۶ درصد کاهش قابل توجه داشته است. رشد سکتور زراعت نیز بیشتر از نیم رقم کاهش یافته است. ارقام نشان می‌دهد که اقتصاد هند از ۶ سال بدینسو در پائین ترین میزان رشد قرار دارد.

هرچند رشد در سکتور خدمات، تجارت، هتل‌ها و ارتباطات نسبت به ۶ درصدی ربع قبلی در زمان تحت بررسی به اندازه

نحوه رشد تولیدات ناخالص داخلی چین (فیصدی تغییرات نسبت به ربع قبلی)

منبع: اداره ملی احصائیه چین

۱۴.۲.۱ اقتصاد ترکیه

به اساس معلومات منتشره استیتیوت احصائیه ترکیه (TurkStat)، تولیدات ناخالص داخلی ترکیه در ربع دوم سال ۲۰۱۹ به ارزش فعلی آن معادل ۱ تریلیون لیره ترکیه (در حدود ۱۷۵ میلیارد دالر امریکائی) می‌شود. پس از آنکه رشد اقتصادی ترکیه در ربع اول سال ۲۰۱۹ کاهش یافت، تولیدات ناخالص داخلی آن در مقایسه با ربع مشابه سال ۲۰۱۸ در زمان تحت بررسی به اندازه ۱.۵ درصد کاهش یافت که نسبت به پیش‌بینی کاهش ۱.۸ درصدی اقتصاددانان کمتر می‌باشد. هرچند، رشد عیار شده به اساس فصل و تقویم نسبت به ربع قبلی ۱.۲ درصد ثبت گردیده است.

درین ربع رشد سکتور ساختمانی به اندازه ۱۲.۷ درصد، تولیدات صنعتی ۲.۷ درصد و سکتور خدمات به اندازه ۰.۳ درصد کاهش یافته است. این در حالیست که سکتور زراعت به اندازه ۱۳.۴ درصد و صادرات خالص ۷.۴ درصد در رشد تولیدات ناخالص داخلی سهم داشته است.

دولت برای ربع سوم و چهارم سال ۲۰۱۹ رشد قویتر را پیش‌بینی کرده است و برای رشد سال جاری هدف ۲.۳ درصدی، برای سال ۲۰۲۰ رشد ۳.۵ درصدی و برای سال ۲۰۲۱ رشد ۵ درصدی را تعیین کرده است.

بانک هندوستان (RBI) بود و این امر باعث شد که این اداره سطح پیش‌بینی سالانه را پائین بیاورد. در کنار این، ریزرف بانک هندوستان (بانک مرکزی) از آغاز سال ۲۰۱۹ به اینسو نرخ تکتانه را چهار برابر کاهش داده و دولت از قبل چندین مورد تشویقی را اعلام نموده تا تقاضای کمرنگ اقتصادی را تقویت بیخشند. •

۷.۱ درصد است، در حالی که رشد خدمات مالی و خدمات اداره عامله طی این ربع کاهش نموده است. پیش ازین بانک مرکزی هند RBI میزان رشد برای نیمه اول سال ۲۰۱۹ میان ۵.۸ الی ۶.۶ درصد و در نیمه دوم سال میان ۷.۳ الی ۷.۵ درصد برآورد نموده بود. رشد اقتصادی ۵ درصدی در پایان ربع دوم به مراتب پائین تر از پیش‌بینی ۵.۸ درصدی ریزرف

خبر تبا

کرانو هپادوالو!

د خپلو مالي معاملو د خونديتوب او د صرافي او پولي خدمتونو د کارونې پر مهال د قوانينو او مقرراتو د بنې پلي کيدو په موخه د صرافي او د پولي خدمتونو جواز لرونکو او منع شويو کړنو ته چې لاندې تري يادونه شوي دي، پاملنې وکړئ او هغه ترسره کړئ، خو په مالي معاملو کې د خونديتوب ترڅنګ مو خپل قانوني او حقوقی مسئوليت هم اداء کړي وي.

د صرافي جواز لرونکي کړنې

- د اسعارو پېر او پلور (د اسعارو مبادله)
- د اسعارو د مځکې پېر د فراردادونو له لاري د معاملو ترسره کول

د صرافي منع شوي کړنې

- له صرافانو سره د امانتونو اپښو دل: صرافان نشي کولاي چې له پېرودونکو خخه پيسې د امانت په توګه تراسه او یا وساتي؛
- صرافان نه شي کولاي چې کسبګرو، سوداګرو او داسې نورو اشخاصو ته د پور خدمتونه وړاندې کړي؛
- صرافان نشي کولاي چې په داخل او یا له هپاډ خخه بهر حوالې ترسره کړي او یا بر عکس د حوالې پيسې اجراء کړي.

د پولي خدمتونو د وړاندې کوونکو جواز لرونکي کړنې

- د پيسو لپردا؛
- په نغدو پيسو د چک تبادله؛
- اسعارو مبادله او یا د صرافي نوري جواز لرونکي کړنې؛

د پولي خدمتونو د وړاندې کوونکو منع شوي کړنې

- د امانتونو مدل (قبلو): د پولي خدمتونو وړاندې کوونکي نشي کولاي چې له مشتريانو خخه امانتونه تراسه او وساتي؛
- د پولي خدمتونو وړاندې کوونکي نشي کولاي چې کسبګرو او سوداګرو ته د پور خدمتونه وړاندې کړي.

اقتصادی خبرونه

افغان صادرات سر له سبا د پاکستان له لارې هند ته تللى شي د پاکستان د بهرنیو چارو وزارت وايي، سر له سبا) د جولای ۱۵) له هند سره پوله کې واګا بندر هم د افغانستان د صادراتو لپاره خلاصوي. پاکستان د کورونا وپروس خپرېدو پسې له افغانستان سره ټولې لارې ټولې وي، خو گام په گام نوري خلاصې شوي او اوس یې د واګه بندر د پرائیستو خبره هم کړې ده. پاکستانی چارواکي وايي، د کورونا وپروس د چرېدو د مخنیوي لپاره به دغه بندر کې هم ټول امین تدابیر نیول کېږي.

پاکستان د روانې میاشتې په پیل کې د تورخم او چمن رسمي لارې او له هغې وروسته تازه په خوست کې د غلام خان، په پکتیکا کې د

صحت، اقتصاد و اجتماع گذاشته و همچنان باعث کاهش رشد اقتصادي و عواید ملي در این کشور شده است. در دو ماہ گذشته این دومین بسته کمک مالی بانک جهانی به افغانستان است که به هدف مبارزه با کرونایروس صورت می گيرد.

این بانک به تاریخ ۱۹ ماه شور) سال جاری از تصویب کمک ۴۰۰ میلیون دالری به افغانستان خبر داده بود که در بخش مبارزه با کرونایروس و تقویت سکتور خصوصی در این کشور به مصرف خواهد رسید.

این در حالی است که شمار واقعات مثبت کرونایروس در این کشور به ۳۳ هزار و ۹۰۸ مورد رسیده است که از این میان، ۹۵۷ جان باخته اند.

راستای تسريع بهبود اوضاع اقتصادي، اجتماعي و تقويت زیربناهای اساسی، از جمله تامين انرژۍ برق، دسترسی به آب آشامیدنی و خدمات مخابراتی روی دست ګيرد. هینري ټراپی، مسؤول بخش بانک جهانی در افغانستان گفت: "در حالی که بحران کرونایروس، تامين تسهيلات اوليه برای شهروندان و حمایت از سکتور خصوصی افغانستان به مصرف برسد.

بانک جهانی روز پنځښه ۱۹ سرطان در خبرنامه ای گفته است که ۱۰۰ میلیون اين کمک از سوی اداره انکشاف بین المللی و ۱۰۰ میلیون دالر آن توسط صندوق انکشافی افغانستان پرداخته می شود.

این بانک ابراز اميدواری کرده است که دولت افغانستان اقدامات اساسی را به هدف تقویت پالیسي ها در

کمک ۲۰۰ میلیون دالري بانک جهانی با افغانستان

بانک جهانی کمک "بلاغعرض" ۲۰۰ میلیون دالري جديد را به افغانستان اعلام کرد. به ګفته اين بانک، قرار است اين بسته کمک مالی در بخش مقابله با اثرات منفي اقتصادي و اجتماعي بحران کرونایروس، تامين تسهيلات اوليه برای شهروندان و حمایت از سکتور خصوصی افغانستان به مصرف برسد.

بانک جهانی روز پنځښه ۱۹ سرطان در خبرنامه ای گفته است که ۱۰۰ میلیون اين کمک از سوی اداره انکشاف بین المللی و ۱۰۰ میلیون دالر آن توسط صندوق انکشافی افغانستان پرداخته می شود.

این بانک ابراز اميدواری کرده است که دولت افغانستان اقدامات اساسی را به هدف تقویت پالیسي ها در

او پانګونې غږپدلي دي.
د افغانستان بهرنیو چارو
وزارت ويالندګران هډواد وايی
درې واړه وزیران د یادو چارو
په عملی ګامونو وغږپدل چې
له معې به یې له دي هډوادونو
سره د افغانستان سوداګرۍ او
ټرانسپورت لا اسانه شي.
د سوداګرۍ او پانګونې خونې
غږی خانجان الکوزۍ هم په
دې باور دی چې منځنی اسیا
او ایران افغان سوداګرو ته بنه
سهولتونه برابر کړي او تر
هېڅې پاکستان پر خپلو
پخوانیو پالیسيو بیا غور ونه
کړي فکرنه شي چې د لارو
له خلاصیدو سره دي د
افغانستان او پاکستان تر منځ
سوداګرۍ بیا داسې ژر
وغورېږي. •

میاشتو راپورښې چې
افغانستان له تولو ۲۰۳ میلیون
ډالرو صادراتو ۶۴ سلنډ یې
هندوستان او پاتې نور ډېر یې
پاکستان او چین ته وو.
واردات یا په له ایران، چین
او پاکستان شوي دي.
دې ته په کتو افغان سوداګر
په دې باوري دي چې د
پاکستان له خوا افغان
سوداګرو ته ستونزې او وخت
پر وخت له ټرانزیتی ټرونونو
سرګرونې د دې سبب شوې
چې ډېری افغان سوداګر نورو
هډوادونو ته مخه کړي.
په دې لړ کې د افغانستان،
ترکمنستان او آذربایجان د
بهرنیو چارو وزیرانو د
ویلډیویی کنفرانس له لارې په
خپلو منځو کې په اسانه
سوداګرۍ، ټرانسپورت، انرژۍ

له نورو هډوادونو سره ډېر
شوې او پخوانی حالت ته
ګرځیدل به یې ستونزمن وي.
د افغانستان د سوداګرۍ
وزارت وايی په ټول کې د
کابل او اسلام اباد تر منځ
سوداګرۍ تر پخوا ۵۰ سلنډ
او پاکستان شوي دي.

دې شوې ده.

په دې وزارت د معلوماتو او
خپرونو مسوول جواد دېر په
وینا افغانستان دا مهاله ډېر
صادرات هندوستان او ډېر
واردات یا له ایران لري.

دا وخت له پاکستان ور ها

خوا د افغان سوداګرۍ لپاره د
منځنی اسیا لارې، د ایران
چابهار بندر، اقینې بندر، تور
غونډۍ، حیرتان او هوایي
د هلپزونه خلاص شوي دي.

د سوداګرۍ وزارت د روان
مالې کامل د لوړیو درېيو

انګور اډې او په پکتیا کې د
ډنډ پټان لاري هم د دوه
اړخیزې سوداګرۍ پر مخ
خلاصې شوې خو په چمن
وزارت وايی په ټول کې د
کابل او اسلام اباد تر منځ
اعتراضونو وروسته بېرته ټولې
پاتې ده.

د پاکستان بهرنیو چارو وزارت
ویلې د افغانستان ډېری کړیز
توکي او میوې دا وخت
رسپړۍ، نو غواړي د لارو
پرائیستو سره له افغانستان سره
سوداګرۍ بېرته پخوانی حالت
ته بوڅي.

د دوى په وینا دا کار د دواړو
هډوادونو سیاسی اړیکې هم
رغولی شي.
افغانستان که خه هم د دې
ګام هر کلې کړي، خو ویلې
پې دی چې د افغانستان
سوداګرۍ تر پاکستان د سیمې

سرچېنې:

ابی بی سی پېښو / <https://www.bbc.com/pashto/afghanistan-53399691>
صدای امریکا / <https://www.darivoa.com/a/word-bank-200-million-dollar-for-Afghanistan-to-protect-people-support-businesses-amid-covid19/5497264.html>

افزایش در انتقالات اموال از طریق خطوط آهن

آهن حیرتان - مزارشریف، تورغندی و آقینه با کشورهای ترکمنستان، ازبکستان، قزاقستان، چین، آذربایجان و روسیه وصل است و از طریق این خطوط آهن اموال تجاری وارد کشور می‌شود.

بعد از سال ۱۳۸۰، تلاش‌ها جهت اتصال افغانستان به راه آهن کشورهای همسایه و سپس به قاره‌های دیگر افزایش یافت. نخستین خط آهن به طول ۷۵ کیلو متر از بندر حیرتان تا شهر مزارشریف ساخته شد و به بهره‌برداری رسید. ساخت خط دیگر که تحت نام «جاده ابریشم» یاد می‌گردد، از خواف ایران تا شهرک صنعتی هرات در چهار قطعه آغاز به کار کرد. قرار بود که این خط آهن با کمک بلاعوض کشور ایران چند سال پیش به اتمام برسد، اما تاکنون دو قطعه یکی از خواف تا نقطه مرزی و دیگری تا ولسوالی غوریان هرات ساخته شده و قطعه دیگر کارهای زیر ساختی آن انجام شده و آماده ریل گزاری گشته است.

در شش ماه اول سال مالی ۱۳۹۹ به نزدیک به یک میلیون و ۸۰۰ هزار تن رسیده است. با آن که محدودیت‌های ناشی از ویروس کرونا بخش‌هایی از ترانسپورت کشور را متأثر ساخته، اما بر روند انتقالات از طریق خطوط آهن تأثیر منفی نگذاشته و انتقالات به صورت منظم و بدون وقفه صورت گرفته است.

دولت تلاش می‌نماید تا با روی دست گرفتن تدبیر لازم، حمل و نقل از طرق مختلف بالخصوص خطوط آهن به صورت منظم انجام شود تا از یکطرف به خواست تجار پاسخ داده شود و از طرفی دیگر از کمبود مواد اولیه در بازارهای کشور جلوگیری بعمل آید.

افغانستان در حال حاضر از طریق خطوط

اداره راه آهن افغانستان اعلام کرده است که انتقالات از طریق خطوط آهن در جریان شش ماه اول سالجاري مالي در مقاييس به زمان مشابه سال گذشته مالي، ۳۰ درصد افزایش را مي نمياند.

در اعلاميه اين اداره آمده است که در شش ماه اول سال مالي گذشته، يك ميليون و ۳۰۰ هزار تن اموال تجاري و مواد غذائي از طریق خطوط آهن حیرتان - مزارشریف، تورغندی و آقینه انتقال یافته بود. معلومات اين اداره نشان دهنده آن است که اين رقم

است، اما قطعه چهارم تا هنوز بلا تکليف باقی مانده است.

در نظر است تا اين خط آهن از طریق ولايات هرات، فاریاب، بادغیس، جوزجان، مزارشریف، قندوز به تاجکستان و سپس به چین وصل شود. همچنان قرار است که خط آهن دیگری از تورغندی به ولايت هرات و سپس به جنوب غرب کشور یعنی ولايت قندهار و سپس با عبور از سپین

بولدک به خط آهن پاکستان وصل شود. خط آهن افغانستان - ترکمنستان بخشی از راه لا جورد است که افغانستان را از يك طرف از طریق کشورهای ترکمنستان،

باید گفت که حکومت افغانستان بعد از به وجود آمدن اداره مؤقت تا این حال برای گسترش روابط تجاری خویش با کشورهای همسایه و فراتر از آن دهليزهای هوایی، زمینی و غیره را ایجاد نموده و اين عامل سبب شده تا تجارت اين کشور با کشورهای بیرونی رونق گيرد و در اين عرصه پيشرفت های بيشتری داشته باشند. باید مذکور گردید که به وجود آمدن هر چه بيشتر راههای وصل با منطقه و جهان افغانستان را بسوی خودکفايی و استقلاليت اقتصادي ميرساند.

منابع:

۱ - اهمیت اقتصادی و زئواكونومیک خط آهن افغانستان - ترکمنستان / ویب سایت معاونیت دوم ریاست جمهوری

<https://www.vpo.gov.af/>

۲ - اداره راه آهن افغانستان: انتقالات از طریق خطوط آهن ۳۰ درصد افزایشیافته است / اطلاعات روز

<https://www.etilaatroz.com/102274/ara-says-transfers-via-railways-increased-by-30-percent/>

هزينه مناسب، افزایش تولیدات داخلی، تقویت بخش صادراتی و کاهش کسری بیلانس تجاری، ترغیب سرمایه گذاران جهت سرمایه گذاری در بخش های صنعتی، صنایع دستی و بخش زراعت و مالداری از فواید آن خواهد بود.

لازمه رسیدن به نتایج فوق چه در کوتاه مدت و چه هم در دراز مدت، اراده سیاسی و جدی رهبران حکومت را می طلبد.

هر چند حکومت در طی چند سال اخیر گام های خوبی را جهت تأمین زیرساخت های اقتصادی، صنعتی و تجاری مثل افتتاح بند سلما، امضای قرارداد بندر چابهار، لین گاز تاپی، لین برق کاسا ۱۰۰۰ و افتتاح خط آهن ترکمنستان و افغانستان، انجام داده است، اما این مقدار تحرک جهت ایجاد اشتغال، کاهش بیکاری و رونق اقتصادی بسته نیست. دولت باید بیشتر روی دو عامل مهم یکی تأمین امنیت و دیگری حمایت همه جانبه و عملی از سرمایه گذاری در بخش تولیدات داخلی و جذب منابع و سرمایه داخلی و خارجی در بخش های صنایع سبک و سنگین، استخراج معادن و تأمین انرژی کار نماید.

دریای خزر، آذربایجان، گرجستان به دریای سیاه و سپس با عبور از ترکیه به اروپا وصل می کند و از سوی دیگر با عبور از کشورهای تاجکستان و قرقیزستان به چین وصل می شود.

با ایجاد این خط آهن، افغانستان می تواند علاوه بر مسیرهای بندرکراچی در پاکستان و بندر چابهار در ایران (راههای دریایی) از طریق ریلی نیز با دنیای خارج ارتباطات تجاری و مبادلات داشته باشد و این موقوفیت هزینه جابجایی اجناس تجاری تجار افغان را به نحوی چشم گیری کاهش خواهد داد.

خطوط آهن فوق که بخشی از آن در بندر آقینه توسط رئیسان جمهور دو کشور (افغانستان و ترکمنستان) افتتاح شد، از لحاظ اهمیت جغرافیای اقتصادی و زئواكونامیک و زیرساخت های مرتبط می تواند در دراز مدت نتایجی را به دنبال داشته باشد.

تقویت همگرایی منطقه ای و تأثیر مثبت بر تحولات آن، تأمین منافع کشورها، ایجاد ثبات و امنیت پایدار، توسعه اقتصادی به صورت پایدار، امکان صدور مواد معدنی با

نقش سرمایه گذاری بانکهای تجاری در رشد اقتصاد

نویسنده: غلام حسن زاهدی

ساختمان خدمات برای سرمایه گذاران بزرگ
فرصت فعالیت‌های اقتصادی فراهم می‌
سازند، بلکه باید به متلبین کوچک در
»

برای گسترش فعالیت بانک‌های تجاری خصوصی و دولتی فراهم نموده تا این بانک‌ها در راستای تحقق برنامه‌های اقتصادی کشور فعالیت نمایند و منابع مالی را به سوی فعالیت‌های سودمند و مولد اقتصادی سوق دهند. فعالیت بانک‌های تجاری خصوصی و دولتی افغانستان در انتقالات پولی داخلی و خارجی خلاصه نمی‌گردد، بلکه بانک‌های تجاری و خصوصی افغانستان خدمات زیادی را به مردم عرضه می‌نمایند که میتوان از افتتاح حسابات تا جماعتی پس انداز ها و اجرای قروض به سکتورهای مختلف اقتصادی یاددهانی کرد.

بانک‌ها نه تنها اینکه با اعطای قروض و

چرخش اقتصادی هر کشور وابسته به فعالیت‌های سیستم بانکی است. بانک‌ها بعض اقتصادی یک کشور را در دست داشته و سرمایه توسط همین مراجع انتقال و همچنان در پروژه‌های بنیادی جدید التأسیس و سایر برنامه‌های اقتصادی یک کشور به مصرف می‌رسد. در حقیقت، بانک‌ها محل مصون برای حفظ دارایی یک دولت و ملت می‌باشند.

در افغانستان، سیستم بانکداری تجاری دولتی و خصوصی وجود دارد که همه این بانک‌ها از د افغانستان بانک منحیث بانک مرکزی کشور جواز اخذ نموده و نظارت می‌گردند.

قانون جدید بانکداری افغانستان، زمینه را

مواردی می باشند که به بهبود وضعیت صنعت بانکداری کشور کمک شایانی نموده است. طی سال های اخیر تعدادی از بانک های خصوصی در نظام بانکداری کشور تأسیس شده اند. این بانک ها با داشتن تعداد شعبه در سراسر کشور توانسته اند سهم عظیمی را در تأمین مالی، سرمایه گذاری، کارآفرینی، ایفا نمایند که موقفيت بزرگی برای نظام بانکداری کشور محسوب می شود.

در عرصه خدمات تأمین مالی، بانک های خصوصی توانایی بالقوه بالایی را برای ورود و تجهیز منابع مالی در بازارهای نوین دارند که فراهم آوری بسترهای قانونی لازم از سوی بازیگران اصلی (بانک مرکزی) این مسئله را تسهیل و تسريع می نماید. این بانک ها با فعالیت های سپرده های متعدد، تنوع در منفعت دهی و معرفی حساب های جدید و از طرف دیگر با تحول هم چون ارائه انواع خدمات باید زمینه تأمین مالی را از هر زمان دیگر بیشتر فراهم کنند.

بانک های تجاری خصوصی و دولتی در کنار این که در تأمین مالی نقش اساسی بازی می کند. اهداف دیگر را نیز از جمله بهبود وضعیت نیروی انسانی، تسريع روند بانکداری برای مشتریان، کاهش هزینه ارائه خدمات، افزایش کارآیی شبکه بانکی، گسترش تنوع خدمات بانکی، بهبود در کیفیت خدمات و افزایش در سرعت ارائه خدمات را فراهم سازند.

در کشورهای جهان سوم، به نظر می رسد که بخش اعظمی از توسعه نظام و تأمین

می شود، اما فعال سازی این ظرفیت ها به برنامه ریزی مسئولان و همچنان حمایت های مالی بانکی نیاز دارند که بانک های کشور باید با برنامه های موجود در زمینه گام های مؤثری بردارند.

در واقع اعطای قروض توسط بانک های تجاری خصوصی و دولتی عامل رشد و ترقی عموم ابعاد محسوب می شود. یقیناً که با اعطای قروض و فراهم سازی تسهیلات بانکی با سایر بخش های اقتصادی، زمینه اشتغال زایی و کارآفرینی به مردم فراهم می شود.

با سرمایه گذاری و اعطای قروض به بخش های اقتصادی در روستاهای کشور، روستاییان مصروف فعالیت های اقتصادی شده و هر گز به شهرها کوچ نمی کنند. به این شکل، از یکطرف روستاهای رشد و ترقی نموده و از سوی دیگر تولید کننده گان کوچک تولیدات و محصولات خود را به بازارهای داخلی و خارجی عرضه می نمایند که سهم بزرگی در رشد اقتصاد کشور ایفا خواهد کرد.

بانک های تجاری خصوصی و دولتی افغانستان با عرضه خدمات متعدد، در اقتصاد افغانستان جای خود را در میان فعالان اقتصادی، سرمایه گذاران، متشربین و مردم یافته اند. یکی از مهم ترین انتظارات از بانک های خصوصی و دولتی مشارکت فعالانه در تأمین مالی و طرح های توسعه عمرانی با رویکرد اشتغال زایی و کارآفرینی در کشور است. تأسیس بانک های تجاری خصوصی و دولتی و توسعه بانکداری در کشور از

روستاهای مصروف مرغداری، مالداری، صنایع دستی و غیره فعالیت های کوچک اند، حمایت های مالی کنند تا امکان توسعه فعالیت های آنها بیشتر فراهم گردد.

بانک های تجاری و زیرساخت های اقتصادی

براساس پژوهش های محققین حوزه علوم اقتصاد، بانک های تجاری بیشترین نقش را در تأسیس زیرساخت ها و رشد اقتصاد کشورها دارند و با گذشت هر روز، به این رونق افزوده می شود. بانک ها در سرمایه گذاری های پژوهه های زیربنایی از جمله خطوط موصلاتی، اumar شفاخانه ها، معادن و غیره تاسیسات زیربنایی نقش مهم را ایفا می کند.

بانک های تجاری و خصوصی کشور مانند نقش خوبی در گسترش دادوستد و سرمایه گذاری ها در بخش های گوناگون کشور ایفاء کرده که فعالیت های شان ستودنی است.

بانک ها و اشتغال زایی

بانک های تجاری خصوصی و دولتی که بخش مهمی از شبکه بانکی کشور به شمار می روند، در تأمین مالی طرح های اشتغال زایی و کارآفرینی در ابعاد مختلف نقش قابل توجهی دارند.

کاهش فقر و بی کاری در مناطق دور دست از اهداف کلان توسعه کشور به شمار می رود که بارها توسط مسئولان مربوطه روی آن تأکید شده است. روستاهای کشور ما در هر ولایت که قرار دارند، ظرفیت های فراوانی برای کار و تولید به صورت بالقوه در آنها مشاهده

مالی کشورها در گرو توسعه و حمایت از
بانک های خصوصی می باشد.

بانک ها و افزایش باورمندی و اعتماد شهر وندان

افزون براین که فعالیت بانک های
خصوصی در کنار بانک های دولتی،
می تواند اعتماد لازم را به لحاظ
سرمایه گذاری در کشور ایجاد نماید،
عادت مردم به فرهنگ بانکداری
و شیوه های دادوستد شفاف و معیاری،
روحیه ای گرایش مردم به
سرمایه گذاری های کوچک و کلان
رادرسطح کشور تقویت بخشیده که این
خود زمینه را به توسعه و رشد اقتصاد در
کشور فراهم می سازد.

بانک های تجارتی خصوصی و دولتی از
طریق ارائه و عرضه خدمات بانکداری به
مردم، اعتماد شهر وندان را در زمینه سیستم
بانکداری کسب نموده اند. یکی از
شیوه هایی که می تواند برای گسترش
فعالیت ها به ویژه فعالیت بانک ها مؤثر
واقع شود، جلب اعتماد گسترده مردم
(مشتریان) در عرصه بانکداری است.

اعتماد مردم زمانی می تواند درست جلب
گردد که در روش مدیریتی، عرضه
خدمات سهل، قابل دسترس و شفافیت
در عمل بهتر صورت گیرد. شفافیت در
شیوه ای عمل در امور بانکداری، سبب
جلب اعتماد بیشتر مردم شده و این شیوه
عمل زمانی می تواند کارآیی داشته باشد
که در نحوه برنامه ریزی و شیوه های
فعالیت بانکی مردم نیز سهیم گردد.
سهیم مردم در امور بانک و بانکداری،

علاوه براین که سبب رشد اقتصاد عامه
می شود، در درازمدت می تواند، زیربنای
خوبی برای رشد اقتصاد ملی نیز باشد.
باتوجه به نحوه فعالیت مؤثر بانک های
تجارتی در افغانستان، به وضاحت می توان
گفت که این گونه فعالیت های اثرگذار،
سبب رشد روند سرمایه گذاری
در افغانستان می شود.

نتیجه گیری

از آنجا که بانک ها به عنوان نبض و
شهرگرد اصلی اقتصاد هر کشور محسوب
می گردند، فعالیت آنها نیز باید تأثیرگذار
و کارا واقع شود. همچنان نیاز جدی است
که فعالیت های آنها سیستماتیک و
نظام مند باشد تا نقش اساسی را در تقویت
اقتصاد کشور به خوبی ایفا نمایند.

بانک های تجارتی با اخذ جواز بانکی
جهت فعالیتشان از د افغانستان بانک،
زمینه سرمایه گذاری، اجرای قروض و
تمويل مالی را فراهم کرده که به تبع آن
در عرصه های مختلف زیر بنایی و زیر
ساخت های اقتصادی نقش مفید بازی
کرده اند.

به صورت فشرده در یک جمع بندی گلی
می توان نقش بانک های تجارتی
خصوصی و دولتی را روی سرمایه گذاری
و تأمین مالی چنین بیان داشت:

- بانک ها در تجمع و دوران سرمایه و
سرمایه گذاری پیشگام بوده و نقش
چشم گیر در رشد اقتصاد ملی ایفا
می کنند؛

- بانک ها با اعطای تسهیلات بانکی و
قرضه ها، زمینه اشتغال و کار را به

شهر وندان فراهم می کنند؟

- بانک ها با ارایه های خدمات قابل قبول و
موثر، اعتماد شهر وندان را در امر
سپرده گذاری بانکی کسب نموده که
این در نوع خود سرمایه گذاری معنوی
محسوب می شوند؛
- بانک ها با ظرفیت، امکانات بالقوه و
تکنالوژی عصری، توانایی تامین مالی
را در بازارها دارند؛
- سرمایه گذاری بانک ها روی
پروژه های زیر بنایی کشور، سهم
بزرگی در بازسازی و نوسازی کشور
ایغا می نمایند.
- سرمایه گذاری بانک ها موجب رونق
دادوستد و تسریع روند معاملات
روزمره شهر وندان می گردد؛

منابع

1. مقاله " حرکت بانک های خصوصی در مسیر
محرومیت زدایی و اشتغال زایی در روستاهای"
سایت www.isna.ir
2. مقاله " نقش پرنگ بانک های خصوصی در
سوداگری" سایت
www.eghtesadbarter.com
3. مقاله " فعالیت مؤثر بانک های خصوصی، سبب
رشد سرمایه گذاری در کشور" سایت
jawedan.com
4. مقاله " عملکرد بانک های خصوصی در اقتصاد"
سایت www.moqavemati.net
5. مقاله " نقش بانک های خصوصی در توسعه نظام
تامین مالی کشور" سایت-
<http://www.new-economics.blogfa.com>

په افغانستان کې د تجارتی بانکونو د ګټې سرچینې

بانکونه هم د ګټې لاسته راورو په موخه کار کوي، خو سوداګریز بانکونه خپلی ګټې په مختلف چول او له بېلاړلو عملیاتو خخه ترلاسه کوي.

سوداګریز بانکونه ډپری خپلی ګټې له خپلو خدمتونو خخه ترلاسه کوي او دغه خدمتونه په دوه چوله دي: لوړۍ هغه ګټه چې سوداګریز بانکونه ېې د خپلو عمومي سوداګریزو خدمتونو له لاري ترلاسه کوي او دویمه، هغه ګټه ده چې سوداګریز بانکونه ېې د خپلو اعتباري کرنو له لاري ترلاسه کوي. د یادونې وړ ده چې سوداګریز بانکونه د پیرودونکو د

سوداګریز بانکونه د یوه هپواد په اقتصادي پرمختګ کې خورا ډپر رول لري. څکه چې سوداګریز بانکونه د پور ورکونکو او د پور اخیستونکو تر منع منځګړیتوب کوي. له بل اړخه، سوداګریز بانکونه د پانګو اچونو د پرمختګ په برخه کې هم د خورا ډپر ارزښت خخه برخمن دي، څکه چې په هغه هپوادونو کې چې د پانګې اچوونې بازار پرمختللي نه وي، نو دا سوداګریز بانکونه دي چې د پانګونو په ملاتړ سره د هپوادونو د اقتصادي پرمختګ کې خورا ډپر لوبوي. که خه هم نور

عبدالغفور سهیل

د بازار د عملیاتو آمریت د میدل آفیس مدیر

پیسو په متنلو سره د دیپوزیت په چول او د دغو پیسو خخه په پورونو د ورکړی سره ګټه ترلاسه کوي.

«

شته چې په راتلونکي کې سوداگریز
بانکونه د گتې له پلوه له سختو شرایطو
سره مخامنځ شي. نو د ډی لپاره چې د
سوداگریزو بانکونو گتې په افغانستان کې
بېرته خپل معیاري حالت ته را وګرځی
باید مرکزی بانک خپل مقررات پر
سوداگریزو بانکونو آسانه کړي، تر خو
سوداگریزو بانکونه وکولای شي چې ډېر
پورونه ورکړي او خپل اعتباري عواید
زيات کړي.

سرچیني:

- Alexiou, C. (2009). Determinants of banks' Profitability evidence from Greek banking sector.
- ECONOMIC ANNALS*, Volume LIV No. 182 / July, pages 93-118.
- Al-Homaidi, E. A. (2018). Bank-Specific and Macro-Economic determinants of Indian Commercial Banks. *The Journal of Cogent Economics & Finance*, Volume 6, Issue 1, Pages 2-35

گتې ده چې Non-interest Income ورته
وايي. دا دوه سرچیني د هر بانک د گتې
بنست جوروسي. د يادولو وړ د چې مؤثر
بانکونه بيا درېسمه سرچینه چې د
سوداگریز پانګونو په نامه يا
Income from financial investment
گتې ترلاسه کوي.

په عمومي ډول، سوداگریز بانکونه باید
خپله ډېره گتې یعنې ۷۰ سلنہ گتې د

اعتباري خدماتو خخه یعنې د پور
ورکولو له لاري او باقى ۳۰ سلنہ گتې د
بانکونو د غیراعتباري خدمتونو خخه یعنې
د دیپوزیتونو خخه ترلاسه کوي، خو په
افغانستان کې سوداگریز بانکونه بيا خپله
گتې په غیر عادي توګه له دغه دوو
سرچينو ترلاسه کوي. یعنې کولای شو
ووايو چې په افغانستان کې د سوداگریزو
بانکونو گتې په اوږدمهال کې ثابت او
دوامداره نه دي. له ۲۰۱۷ زیورديز نه تر
۲۰۱۹ کال پوري د افغانستان سوداگریزو

بانکونو خپله گتې شاوخوا ۶۰ سلنہ له غیر
اعتباري خدمتونو خخه او یوازې ۴۰ سلنہ
په د اعتباري خدمتونو خخه ترلاسه
کړي ده. دا په ډی معنا چې د
سوداگریزو بانکونو گتې په افغانستان کې
نورماله او باثباته نه دي او د ډی امکان

يو گتۇر بانکي سكتور د ډیواد اقتصادى
پياورتىا کې خورا مهم رول لري، خو د
دې لپاره چې سوداگریز بانکونه دغه رول
په مؤثر ډول باندي ولوبيي، دوى باید په
دې ډاډه شي چې د دوى اوږدمهاله گتې
ثابته او دوامداره ده. د تجارتى بانکونو
گتې د هغۇي د سهمدارانو، پيرودونکو او
د بانکونو د دوام لپاره خورا ډېره مهمه
ده.

لكه خرنگه چې مخکې يادونه وشوه،
سوداگریز بانکونه هم لکه د نورو
تجارتونو په شان د گتې لپاره بېلاپېل
سرچيني لري، نو د ډی لپاره چې د هر
يوه سوداگریز بانک مالي وضعیت په
افغانستان کې وکتل شي او یا هم په ډي
پوه شو چې د بانکي صنعت د گتې وده
په افغانستان کې خنگه ده، نو لوړۍ باید
په ډې پوه شو چې د سوداگریزو بانکونو
تاکونکي کوم دي.

سوداگریز بانکونه په عمومي ډول سره
خپله گتې له دو مهمو سرچينو خخه
ترلاسه کوي: لوړۍ سرچينه پې د پور
سود د چې Interest Income ورته
وايي. دا هغه گتې د چې تجارتى بانکونه
پې د خپلو پور ورکولو له لاري لاسته
راوې. او دويمه سرچينه پې غیر سودي

آيا غواړئ چې شتمن شي؟

کوي. دوی بازارونو ته داسې خه وړاندې کوي چې بنه پېر او پلور ولري او زيات پېرودونکي خان ته را جذب کړي او له دې لاري زياته ګټه ترلاسه کړي.

سپما و کړئ

سپما کول مو خپل عادت جوړ کړئ. هر کله مو چې خپل میاشتني حقوق تر لاسه کول یوه اندازه بې د سپما په ډول بیل کړئ او دا له یاده وباسئ چې تاسو د خپلو میاشتنيو حقوقو خخه یوه اندازه پیسې بیلې کړي دي. معنی دا چې تاسو د خپلې ګوبنې کړي پیسې د هېڅ چول غیر ضروري کار لپاره مه لګوئ.

په یاد ولري چې که مو دا چاره تر سره کړه خو کاله وړاندې به له یو داسې مبلغ سره مخ شی چې له دې وړاندې مو بې خیال هم نه ټ کړئ.

حسابونه مو په خپله مدیریت کړئ

که تاسو آزاد شغل نه لري او هره میاشت یوه ټاکلې اندازه در آمد لري، نو په یاد ولري چې هېڅ وخت مو لګښتونه تر در آمد زيات نه شي. معنی دا چې د خپلې تنخوا

»

په نږي کې ډېری کسان دا هيله لري چې شتمن شي او یوه بنه راتلونکې ولري. دلته مورد یو شمېر لاري چاري درته وړاندې کوو چې په عملې کولو سره به یې په ډېری آسانۍ سره وکولاي شئ چې شتمن شي او یوه بنه اقتصادي راتلونکې ولري.

یوازې په یوه دنده یا مسلک بسنې مه کوئ ډېری بریالي سوداګر او نور لوی پانګه وال یوازې په یوه دنده بسنې نه کوي، بلکې دوی له خو لارو د دې زمينه برابره کړي ده چې در آمد ولري. دا کسان د خپلو چارو د پرمختګ لپاره په ډېر دقت سره ګامونه پورته

پی د تفريحي کارونو، لباس او نورو لپاره مصرف کړئ او پاتې ۲۰ سلنې سپما و کړئ.
د دې قانون د پلويانو په خبره، باور و کړئ چې د دې چارې په تر سره کولو سره به
په راتلونکې کې یوه بنه پانګه هم ولرئ او ملي موخيې به مو په ډېږي آسانۍ سره
تللاسه کړئ.

او آخره خبره

د دې لپاره چې خپلو مالي موخو ته ورسپيئ، لازمه د چې د هغو کسانو سره راشه درشه ولري کوم چې مالي برياليتوب ته رسپدلي او په دې برخه کې يې پرمختګ کړئ دی. له دې کسانو د مالي چارو مدیريت زده کړئ او د کورنيو ټولو غړو ته مو د دې چارو د مدیريت لارښودنه وکړئ.

دې پره به غوره وي چې د هري میاشتې په آخر کې له خان سره حساب وکړئ او خپل
مثبت او منفي بدلونونه مو وګورئ، په ياد ولرئ چې د کال په آخر کې مو ټول
حسابونو په خيرتیا بیا کتنه وکړئ . د خپلو ګلنیو چارو مثبت او منفي ټکي له خان
سره يادداشت کړئ او په راتلونکي کال کې یې مثبتو ټکو ته پرمختګ ورکړئ او د
منفي ټکو خخه د مخنيوي لپاره بې اړین ګامونه پورته کړئ .
زبایره او راپولونه: حسیب الله نوري د نشراتو خانګې لوی آفیسر
سرچینې:

۱- راهکارهایی که باعث می شود در آینده یک فرد ثروتمند باشید

<https://www.ucan.jr/news/5088/>

Steps absolutely ~~xanyone~~ can take to become Rich - ↴

<https://www.iwillteachyoutoberich.com/blog/3-proven-steps-anyone-can-take-to-become-rich>

تر اخیستلو مو صبر و کړئ او له هر ډول پېږد
او پلور مخنيوی و کړئ. د دې چارې په تر
سره کولو سره به مو ټولې مالي پربکړي د
شته یانګۍ مطابق تر سره کړئ.

مالی، مونخی و تاکيء

د خان لپاره موخه و تاکی، غوره به وي چې
موخې مو د هر فصل او کال په پیل سره
و تاکی. کله چې تاسو موخه ولرئ، د خپلې
پانګې په وړاندې به د مسؤولیت احساس
و کړئ؛ خو که هېڅ موخه و نه لرئ، پیسې به
مو په غیر ضروري څېزوونو ولگوئ او
هېڅکله به مو خانته د خپلو لګښتونو په اړه
حساب ورنکرای شي.

د هر کال په پیل کې د خان لپاره لوېي
موخې په نظر کې ونیسیئ او تر هغې وروسته
مو خپلې لوېي موخې په کوچنيو موخو
وویشې، د دې چاري په ترسره کولو سره به
ج، ڏر خللو مو خو ته و د سب.ئ.

د ۳۰ او ۵۰ له قانون گټه پورته کړئ
شاید تر دې دمه مو ۲۰، ۳۰ او ۵۰ د قانون
اړه نه وي اور بدلي. مالي موخو ته د رسپ
لپاره د دې برخې کارپوهان د یاد قانون خ
گټه اخښته گټپوره یولې.

دا قانون وايي، که غواړئ چې مالي برخه مو
ښه مدیریت کړئ او خپلو مالي موخو ته
ورسپړۍ په کار ده چې د خپل میاشتني
درآمد ۵۰ سلنډ برخه مو د خپلو ورڅنیو
چارو د پرمختګ ورلو لیاره و کاروئ، ۳۰ سلنډ

افغانستان يو ګرنیز هېواد دی چې ډېرى او سپدونکي یې د همدي ګرنیزو محصولاتو له لارې د ژوند اړتیاوې پوره کوي. که خه هم په دې وروستيو ګلونو کې د ګرنې د پراختیا او پیاوړتیا لپاره ګټور کارونه تر سره شوي او له بزگرانو اړین ملاتېر شوي، خو دا مرستې کافي نه دي او لازمه ده چې په دې برخه کې لا زیات کار تر سره شي او د بزگرانو ملاتېر وشي.

د ګرنې د پرمختللو ماشینونو ګموالۍ، د کورنيو ګرنیزو تولیداتو لپاره د بازار نشت او د کورنيو تولیداتو پر ځای له وارداتي توکو ګټه اخيستنه د بزگرانو له بنستېز و ستونزو شمېرل کېږي.

د دې لپاره چې افغانستان د ګرنیزو محصولاتو د تولید په برخه کې څان بسیابېنې ته ورسپېري، په کار ده چې دولت له بزگرانو لا زیات ملاتېر وکړي.

د ګرنې د پرمختګ لپاره د بزگرانو ته د ګرنې پرمختللي ماشینونه ورکړل شي، خو له دې ماشینونو په ګټې اخيستنې سره د ګرنې دو ديز سیستم میکانیزه شي او بزگران وکړای شي د پخوا په پرتله له خپلو ګرنیزو څمکو خڅه په کم وخت

»

کرنې؟

د اقتصادي څان بسیابېنې مهم لامل

کې زیات محصول ترلاسه کړي.

افغانستان هر کال د کرنیزو محصولاتو د واردولو لپاره زیات شمېر پیسې لګوي حال دا چې زموږ هېواد د کرنې لپاره بنه فرستونه لري که په دې برخه کې په کور د نه پانګه اچونه وشي نه یوازې دا چې افغانستان به په خان بسیا شي بلکې هغه اسعار چې دا مهال د کرنیزو محصولاتو د رانیولو لپاره بهرنیو هېوادونو ته ئې هغه به هم د هېواد په کورنيو بیلانس کې ور زیات او د کورنيو عوایدو په برخه کې به مو د پام وړ زیاتوالی رامنځته شي.

برخې پراختیا افغانستان د اقتصادي خان بسیانې لور ته بیاپی، نو اړینه ده چې په دې برخه کې تر بل هر وخت زیات کار شي. له نیکمرغهپه دې وروستیو کې په هلمند ولايت کې د بُست په نوم د پنې تصدی چې له تېرو خو کلونو را په دېخوا یې فعالیتونه په تپه درېدلې ټو، یو خل بیا فعاله شوې او داسې هڅې روانې دی چې سېر کال به د هلمند ولايت له بزگرانو د دې تصدی لپاره په زرگونو تنه پنه وانځیتل شي او په همدي تصدی کې به پرسیس شي او بازار ته به وړاندې شي.

همدارنګه د کرنې په برخه کې پانګې اچونه، د دندو په رامنځته کولو کې ستر رول لوپولای شي، د کرنیزو محصولاتو د پروسیس، باگداری، مالداری او نورو کرنیزو برخو کې د کارخونو رامنځته کول د کار زمینې زیاتوی او خلک له بیکاری ژغوري. که چېره په دې برخه کې پانګه اچونه رامنځته شي له دې سره په ټولنه کې امنیتی او نورې ټولنېزې ستونزې هم راکمې شي او په ټول کې به د هېواد د پرمختګ لامل شي.

په ټول کې ویلای شو چې د کرنې د

تمامېدلای شي. •

سرچینې:

۱ - تقویت زراعت؛ راهی بسوی خودکفایی اقتصادي

http://www.dailyafghanistan.com/editorial_detail.php?post_id=13942

۲ - راهکارهای افزایش تولیدات داخلی افغانستان

<https://www.dw.com/fa-af/a-fa-afzayesh-towlidat-dاخلي-afghanistan-a/>

16058335

۳ - ظرفیت های بالقوه سکتور زراعت میتواند در رشد اقتصاد افغانستان مُجد واقع گردد

<https://www.worldbank.org/fa/country/afghanistan/publication/unlocking-potential-of-agriculture-for-afghanistan-growth>

کلونه وړاندې افغانستان په سیمه کې د پنې او نخې کالیو ستر تولیدونکی هېواد ټو. د معلوماتو پر بنسټ په افغانستان کې د پنې دانېلې پې کارخونې فعالې وي چې په زرگونو کسانو په کې دندې ترسره کولې. تمه ده چې په هېواد کې د دې ډول نورو کارخونو، چې د جنګ او جګرو له کبله یې کارونه په تپه درېدلې دې، فعالیت بېرته پیل شي او زیات شمېر هېوادولو ته به په کې د کار او روزگار زمینه برابره شي، دا چاره د اقتصادي خان بسیانې په برخه کې مرستندویه تمامېدلای شي.

په ګډ ژوند کې، دا مالي تکي زوند کړئ

ولرئ.

۱. رښتنېني واوسې او هر خه به رنه او شفافه توګه بیان کړئ

مخکې تر دي چې وغواړئ د کومې موضوع لپاره پروګرام جوړ کړئ، باید د خپلو لګښتونو د عادتونو په اړه له یو بل سره رښتنېني واوسې، دا کار له تاسو سره مرسته کوي چې د یو بل هیلې او تمې پوره کړئ او ژوند مو پرته له کومې ستونزې پرمخ یوسئ.

۲. مالي موختې ولرئ
که غواړئ له مالي پلوه، بریا ته ورسپړئ،
دا چېړه مهمه ده چې په یوه لوري ګام
پورته کړئ. آيا موخته مو داده چې د کال

پیکه کېږي.

بریالی کورنې پوهېږي چې پیسې او مالي مدیریت خومره د دوى په ژوند باندي اغېزه لري او تل داسې کار کوي، چې پیسې یې په خدمت کې وي، مهمه نه ده چې خومره وخت یې له ګډ ژوند خخه تېږۍ، کله چې د مالي مسایلو خبره رامنځته کېږي، خبر او سېدل تل ارزښت لري.

مونږ دلته تاسو ته یو خو سپارښتې کوو، که له دې سپارښتنو په مسلکي توګه کار واخلۍ، نه یوازې تاسو او د ژوند شريک مو د ژوند لګښتونه پوره کولاي شې، بلکې خوشاله او دوامداره ژوند به هم

د نېړۍ په هر ګوت کې که وګورئ چېږي کورنې د مالي مدیریت له ننګونو سره مخامن کېږي او چېړ کله همدا ننګونې د دوى د ګډ ژوند د بیلتون لامل ګرځي.

د یوې کورنې په اړیکه کې پیسې څې زیات ارزښت لري. پیسې ورتیا، د یو بل د ژوند د ستونزو حل کول او له خپلو خانګرو محدودیتونو سره کار کول رانګاري.

پیسې کولاي شي موقعیت ته مو بدلون ورکړي او ستاسو په کړو ورو باندي اغېزه وکړي. تر ټولو بدنه دا کله چې مالي ستونزو ته پام ونه شي، نو د مېړمنې، خاوند او د کورنې د نورو غړو تر منځ احساسات

کولای شي، کورني اقتصاد ته مو زيان واپوري.

۱۰. د خپلی بودیجی په اندازه لګښت وکړئ

د خپلې مالي گتې کچه په پام کې ونيسي او د خپلې بوديچې په اندازه لګښت وکړئ، په دې کار سره به ډېره آرامتیا او آزادي ولري.

سرچینی:

۱- لس مهم مالی تکی، چې هره جو وړه باید پري پوه شې

<https://yaran.com/ghad-zwadnd/>

Managing Money as a Newly / - ↗

Married Couple

By KATE ANANIA Updated Apr

25, 2019

<https://www.investopedia.com/articles/personal-finance/030716/managing-money-couple.asp#:~:text=Key%20Takeaways&text=Couples%20can%20manage%20their%20money,to%20manage%20your%>

20family%20money.

Money Management Tips 18 - ۴

for Newly Married Couples

<https://www.moneycrashers.com/>

author/caseyslide/

د ناخاپي پېسنو لپاره سپما و کړئ.
د ګډ ژوند له سپماوو خخه جلا، د مالي
ستونزو لپاره سپما کول، تاسو ته دا شونتیا
در کوي، که په ژوند کې مو کومه پېښه
رامنځته شوه چې په کم وخت کې د چېبرو
پیسو لګولو ته اړ وئ، خواشیني نه شئ او
له کومي انډ پېښي پرته لګښت و کړئ.

د بېرىنيو حالاتو لپاره د بودىيچى لرل، د دې سبب گۈرخى چى لەكپىشىنە ورکۈئ او پىرته دە، دە چى ژۇند تە مو كوم زيان ورسىپىرىي،
لۇمۇنىي حالت تە بېرىتە را و گۈرخى.

۸ له نپته ایزو (قسطی) پلورونو خخه گتھه
واخلیه

د هغو وسایلو لپاره چې په نغدو پیسو یې نه
شئ اخیستلی، د هغو پلورنځیو په لته کې
شئ چې په نټهه ایزه توګه خپل توکي
پلوري. الته د آسانیاوو د ګټې اندازه
محاسبه کړئ، ترڅو د بازار له بیو سره

سمون ولري او هڀجهه په هعي بيه باندي، چي پلورونکي يې وايي، باور مه کوي.

۹. د پیسو د ورکړې نېټه یادداشت کړئ،

د خپل ګرخنده تیلیفون له مهال و پش خڅخه ګټهه واخلی او د خپلو قسطونو د ورکړي نېټې یاددبنت کړئ، په ځانګړې توګه بانکي قسطونه، څکه د بانکي قسطونو په وورکړه کې خنډه جريمه لري او دا جريمه

تر پا یه مو پھر واخليے یا د کال په او ردو کې
مالی خپلوا کی ته ورسپیرئ؟ آیا د یو پی
ستري پانگونې په لپه کې یاست؟ که په
راتلونکې کې د خپلې خوبنې ورد مقام ته د
رسپدو په لته کې یاست، نو له همدا اوسه
ورته پرو گرام جو ر کړئ.

۳. یو جلا او یو گلپ بانکی حساب ولرئ د گله حساب لرل په دې مانا دی چې گله د سپما لرئ او کولای شې د خپلو موخو د پرمخ ییولو لپاره تري ګټهه واخليه. دا گله حساب د ورڅينو لګښتونو د ورکړي سرچينه نه ده، بلکې جلا حساب پرانیزې، په دې کار سره د خپلو پیسو د لګولو لپاره آزادي لرئ او په عین حال کې کولای شې، د خپلو گله موخو لپاره سپما و کړئ.

۴. د بودیچې لپاره په ګلهه تصعیم و نیسی
کله چې خپل ګلهه ژوند پیلوئی او یا له
خپلې کورنې سره ژوند کوي له یو بل سره
کښی او د مالي مسایلو په اړه خبرې
وکړئ، دا کار له تاسو سره مرسته کوي، د
هفو خیزونو په اړه وړاند وینه وکړئ چې
اړتیا ده او د هفوی لپاره پیسې مصرف
کړئ.

۵. په پور اخیستل شوې پیسې بېرته ورکړئ
په ګډا ژوند کې دا حق نه لرئ چې له يو
بل خڅه پیسې په پور واخلي، پرته له دي
چې د ورکړې په فکر کې ېږي واوسئ. نو
د هغه پیسو ورکړه، کومې چې په پور مو
اخیستې دي، مهمه نه ده چې خومره وخت
ونیسي، مقابل لوري ته د درنښت نښه ده،
هغه خه چې د ژوند په اوږدو کې به ورته
ډېره زیاته اړتیا ولري.

۶. په خپلو حسابونو باندي خار ولري

لس هغه ئانگرني چې په عملی کولو سره يې غوره مدیران شئ

په لري کولو کې وېره نه لري هر چا ته د هغوي د وړتیا مطابق دندې سپاري.

د کار کولو چاپيريال مؤلد او ګټور کړئ دغه موضوع یو خه ستونزمنه ده؛ ځکه د تولو چارو لپاره یو ډول کاري چاپيريال رامنځ ته کول ستونزمن کار دی. د کارکونکو لپاره د یوه سمبال دفتر جوړول د ادارې لپاره لوې په لاسته راوړنې لرلې شي.

د ادارې د ګټور لپاره باید له خپلو مالي سرچينو ګټه وانخيستل شي. غوره مدیران د خپلو کارکونکو لپاره په عصری وسايلو سمبال دفترونه جوړو وي، دا چاره نه یوازې د ادارې په ګټه د بلکې له نړيوالو سره د برابرښت یوه بنه وسیله هم کیدای شي.

له بریا ئانگرۍ او مشخص تعريف ولرو کارکونکو ته مو په دا ګه کړئ چې بریاليتوب خه او د ادارې ګټې په خه کې دی او خنګه کولای شي خپلي لاسته راوړنې و اروزو وي. د پروژو وخت باید د هغو کسانو له خوا تنظيم شي چې خپله د پروژو په عملی کولو او کار کې بنکيل وي.

په ياد ولرئ چې کېدای شي کارکونکي خپلي کړنې د موخوله پلوه په ټاکل شوې موده کې ومنې، خو د مدیريت له خوا ورته ټاکل شوې نیټه چې وخت ورته ئانگرۍ شوی او د دوی کړنو ته بسته نه کوي غږګون وښي.

که خه هم د بنه مدیريت کولو لپاره داسې کوم جادوبي فورمول نشه چې په عملی کولو سره يې مدیران جوړ شې، خو که چېږي تاسو د مدیريت په خوکې کار کوي، دغه لس ئانگرنه به له تاسو سره ډېرې مرسته وکړي او یو غوره مدیر به جوړ شې.

څېله کاري زمينه په فکر او دقیق ډول وټاکۍ داسې کار وټاکۍ چې خوند ترې واخلئ. ځکه چې له کار سره ليوالтиا ونه لرئ، لري خبره د چې د خپلي ادارې په ګټه کوم کار ترسره کړئ، دغه خبره د کارکونکو لپاره هم اړينه د چې ورته پام وکړي. په ياد ولرئ که مو خپل کارکونکي په دقت سره وټاکل چارې به مو په ډېر بنه ډول سره مخته لارې شي.

د کارکونکي په لري کولو کې ډار لري کړئ تاسو یوې پیاوړې ډلي ته اړتیا لرئ، ځکه که چېږي یوه منځنى ډله هر خومره په بنه ډول مدیرت شي، پایله به هم په منځنى کچه وي.

یوه تپروتنه کېدای شي د یوه شخص لپاره لویه ماته ونه ګنل شي، خو د شرکت لپاره د ماتې لامل کېدای شي، بنه مدیردي داډول شخص لپاره ځای ناستي پیدا کوي او هغه بل داسې ځای ته لپري چې په کړنو کې له کومې ستونزې سره مخ نه شي.

معنې دا چې غوره مدیران د کارکونکو د دندو په وپش کې له دقت خخه کار اخلي، د کارکونکو په دنده ګمارنه او له دندې

غوره ارىيکى او مفاهىم

د دې لپاره چې يو بنه مدیر و اوسى، بايد خېلۇ كاركۈنكى سره ليوالىتا او مىنه ولرئ او له هغۇى سره بې ارىيکى وساتىء. دا داسې موضع نه ده چې په اړه يې نورو ته دروغ ووايى او نقش ولوپىئ.

هر كله مو چې خېل كاركۈنكى خوبىن نه وي او له هغۇى سره د اپىكىو لرلو ليوالىتا نه لرئ، د هغۇى مدیرىت كول ستۇنزمۇ دى. بايد وکولاي شو چې په خېلە ادارە كې اپىكىو ته پراختىيا ورکەرو تاسو اپىكىو ته ارتىيا لرئ. تاسو وڭرىي وھخوى چې اطلاعات لە تاسو سره شرىك كې چې په ادارە كې مو خە تېرىزىي.

د كاركۈونكى د وېتىاواو لوپلۇ ھەھە

د خېلۇ كاركۈنكى وېتىاواي په داسې توگە لوپى كې چې خېلە دندىي يا هغە خە چې تاسو يې غوايدى ترسره كېي. چىرى مدیران ليوالە دى چې د خېلۇ كاركۈنكى وېتىاواي لوپى او په دې توگە په ڪارونو كې ڪاركۈنكى ته فعالە ونلە ورکېرى. كە تاسو ھم ھمداسې وکىل د كاركۈونكى وېتىاواي به مو لوپى شې او د ڪارونو بوج بە مو كم شى. مە هېرىۋە ئې د يو بنه او پىاوىرى مدیر لپاره هېخكلە ھم شغلى او ڪاري فرصتونە كم نه دى.

لپالىتا او زىزە رابىكۈن رامنۇخ تە كې

خېلۇ كاركۈنكى تە دا خېركىنە كې چې د دوى لە ڪارە يواخېي مدیران گىتە نه اخلى، بلکە د دوى ڪار د ٽولنى لپاره ھم چىرى گىتې رامنۇخ تە كوي او په دې توگە د دوى د ڪار گىتە ٽولو تە رسپېرى او دوى تە يې د ڪار كولو اهمىت پە داگە كېرى. هغۇى تە ووايى چې د ادارې او خلکو لپاره گىتۇر دى.

د پېرۇزۇ مسولىت په خېلە غايرە واخلى

تاسو بايد د اپىكىو ترخنگ چىر مسئولىت ولرئ او خېل مسئولىت د نورو غايرې تە وانە چوئ. هغە خە چې ڪاركۈنكى ورته د ڪار په وروستيو شىبىو كې ارتىيا لري هغە مدیر دى چې په غير اپىنۇ او فرعىي ڪارونو بوخت دى. هەھە وڭرىي چې د ڪارونو پە جرييان كې لە خېلۇ كاركۈنكى سره په اپىكە كې راشىء او ڪاركۈنكى ھم بايد فکر و كېرى چې تاسو په ڪار بوخت ياست. هغە ڪار

چې د ڪاركۈنكى لپاره په زىزە پورى نه دى ترسره كې ئ او ڪاركۈنكى تە دا روبانە كې ئ چې خنگە لە ستۇنزو خان خلاص كېرى.

ھېخكلە په خېل ھود بىا كتنە مە كوى

لە وخت او خېل فکر په مناسب چول گىتە واخلى، تر خۇ پرېكەرە په ھماگە لومېرى وخت او په قطعى چول و كې ئ او بىا بل لور تە لار نه شىء. كە چىرى داسې شخص وئ چې يوه مسئىلە چىرى وخت ساتى او په اړه يې پرېكەرە كول بل وخت تە خنڈۈئ داسې كېرنە بىا تاسو تە ستۇنژى پېپىنوي او داسې مدیر تە مو ورته كوي چې نشي كولاي د ڪار په پىل كې ھود ونيسي او ڪارونە يې په خنڈا او تېتې كيفيت ترسره كېرى. ڪاركۈنكى لە هغە مدیر او رهبرى نه ستېرى كېرى چې قاطعىت ونه لرى.

رضایات تر لاسە كې ئ

خېل ڪاركۈنكى وپوهۇئ چې د چا رضایات بايد ترلاسە كې ئ. كېدای شى تاسو و اوسى او كیداي شى بل خوک وي چې ستاسو لپاره ڪار كوي.

كە چىرى ڪاركۈنكى په دې نه وي پوه چې ستاسو رضایات ترلاسە كې ئ او كە د بل چا؛ په دې چول بە ادارە لە ستۇنزو سره مخ شى او په دې توگە ڪاركۈنكى نه شى كولاي چې خېل ڪاري لومېرىتوبونە په گۈوتە كېرى.

دغە لس خانگىرنې ھەنە يواخىنى خانگىرنې دى چى بايد مدیران يې په پام كې ونيسي، كېدای شى چىرى نورى خانگىرپە ھم وي، خو دغە لس خانگىرنى لە تاسو سره مرسىتە كوي چې خېل تر لاس لاندى ڪاركۈنكى په بنه چول مدیرىت كې ئ.

سرچىنە:

The Top 10 "qualities" that make a good manager .1
according to Bill Gates. .2

https://www.worklifecoach.com/bill_gates.pdf .3

کړانو هپوادوالو!

ملي بېرغ، ملي سرود او ملي پیسي زموږ ملي ارزښونه دي

اطلاعیه د افغانستان بانک

به تعقیب اطلاعیه قبلی؛ د افغانستان بانک یک بار دیگر به اطلاع هموطنان عزیز می رساند که تعدادی از افراد در مرکز و بعضی از ولایات هنوز هم تحت نام تجارت آنلاین فورکس به معاملات مالی اقدام می نمایند. د افغانستان بانک تا اکنون به هیچ فرد یا شرکتی جواز فعالیت آنلاین فورکس را صادر نموده و تمام فعالیتها در این زمینه غیر قانونی می باشد. از اینکه داد و ستد با چنین افراد و شرکت ها عاری از خطر نبوده و زیان های مالی را برای هموطنان ما به بار می آورد، از هموطنان عزیز جداً تقاضا می نماییم تا از انجام معاملات با چنین افراد و شرکت ها خودداری نمایند. د افغانستان بانک در تلاش است تا افرادی که چنین فعالیت ها را راه اندازی می نمایند، شناسایی نموده و به ارگانهای عدلی و قضایی معرفی نماید.

بانک

ماهنامه د افغانستان بانک

سال چهاردهم شماره ۱۵۷، سرطان ۱۳۹۹

